

NÉVMUTATÓ

- Acâș ld. Ákos
Ács (Achy) Gergely, Kolozsvárott 114, 131, 335
Ács Lukács, Kolozsvárott 242
Adefi család (szentléleki) 13, P.2
Aghireș ld. Egeres
Ágoston Eötvös Gergely, Kolozsvárott 44, 163
Aiud ld. Nagyenyed
Ákos (Ákosmonostor, Acâș,) 24
Alba Julia ld. Gyulafehérvár
Albert, II. (Habsburg), német császár, magyar király 237
Alberto Fiorentino, kőfaragó Esztergomban 15
Aldobrandini, Pietro, bíboros 315
Alexius magister, kőfaragó Bártán 17
Alia Farkas (Wolphangus Alia de Korothna), tanácsúr, főudvarmester 341
Almakerék (Malmkrog, Málnicrav) 245
Almás (Almașul), vár 234; 238, 358
Almássy Albert, a gyulafehérvári fegyverház praefectusa 281, P.76
Alvinc (Vințul de Jos), várkastély 234-237; 37, 202, 204, 206, 215, 216, 217, 224⁶, 232, 289, 357;
P.66, P.103; 205-212. kép
Alvinczi Péter, kassai prédikátor 308
Amalteo, Attilio, pápai követ 230
Ambrosius lapicida de Myskolcz 17
Ambrus, Kwmies (Ambrosius Komies), Kolozsvárott 66; 35, 86, 91, 209, P17
Keomyes Ambrusné 66; 86, 164
Ammanati, Bartolommeo, szobrász, építész 155, 218, 224²⁷
Andocs, r.k. templom, sekrestyeajtó 18, P.2; 16. kép
Andrea literatus de Szent Mihály 278
András, Kömywes, Kolozsvárott 66; 28, 87, 209, 212
Antal, Kömijes, Kolozsvárott 67; 28, 29, 87, 209, 216
Antalfi János, püspöki helynök 283
Apafi család 244
Apafi Gergely, Fráter György udvarmestere, dobokai főispán, fejedelmi tanácsos, Küküllő vm. főispánja 244-245; 214, 232, 258, 294, P.71
Apafi Mihály, I., erdélyi fejedelem 130, 347
Apafi Mihály, II., erdélyi fejedelem 322
Apafi Miklós, tanácsúr, Küküllő vm. főispánja 248, 294
Apanagyfalu 245
Apor István, kormányzékai tanácsos, kincstárnok, főhadvezér 271

- Aquaviva, Claudio, jezsuita generális 42, 71, 73, 77, 117, 118, 122, 123, 124, 125, 127, 267, 269, 270, 272, 273, 274, 275, 276, 292, 317, P.23, P.38
- Aragoniai János, kardinális, esztergomi érsek 15
- Ardenti, Laurentius, Italus, krakkói kereskedő 281
- Argenti, Giovanni (Johannes), jezsuita pater, erdélyi viceprovinciális 118, 125, P.99
- Árva, vár 156
- Asztalos Bálint, Kolozsvárott 114
- Asztalos Benedek, Kolozsvárott 145
- Asztalos Imre, Kolozsvárott 114, 128
- Asztalos János, Kolozsvárott 355
- Asztalos (Aztalos) Lukács, Kolozsvárott 128
- Asztalos Péter (Petrus Azthalos), Kolozsvárott 114
- Ausburg
Fugger-kápolna, puttófigurák 114
óra 231
- Augustinus hippói püspök, egyházatya 227
- Bachi Péter, kolozsvári kőműves 136
- Bachy Georgh, Kolozsvárott 145
- Bachkay Miklós, erdélyi püspök 289
- Bács
kőbánya 105, 106
vár 45, 174
baluszter ld. Budapest, Magyar Nemzeti Galéria
- Baia Mare ld. Nagybánya
- Bakfark Bálint, zeneszerző, lantművész 226, P.62
- Bakócz Tamás, esztergomi érsek 14, 16
- Bakos István, II. Ferdinánd császár követe 149
- Balassa család 320, P.93
- Balassa Menyhért, Hont vm. főispánja, I. Ferdinánd király kapitánya 309, 320, 335
- Balaton szemes, r.k. templom, tabernákulum 175
- Balázs, Komies, Kolozsvárott 67; 29, 87
- Baldigara, Ottavio, császári hadiépítész 212
- Bálint, Kőműves, Kolozsvárott 67; 29, 87
- Bálint, Kümies, német, kolozsvári kőfaragó 78; 87
- Bálint Mihály, percseni asztalos 346
- Balogh János, fogarasi vártizedes 260
- Bandini, Francesco, humanista P.57
- Bánffyhungyad (Huedin) 58
- Bánfi (Bánffy) család (losonczy) 347
- Bánfi Dienes, váradai kapitány 107, 149, 150
- Bánfi Farkas, tanácsúr, dobokai főispán, tábornok, marosudvarhelyi királybíró 317
- Bánfi György, főkapitány, tanácsúr 293; 210, 217, 232
- Bánfi László 248
- Bánfi Magdolna, Keserü Mihály, majd Bogáthy Gáspár felesége 328
- Bánfi Pál, udvarhelyi várnagy P.71
- Bánfi Tamás 232, 344
- Bánk Pál, Szamosújvár várnagya, főispán, alvajda 332; 200, 336, P.97
- Banská Štiavnica ld. Selmecebánya
- Bányai András, kolozsvári kőfaragó 67; 29, 87
- Bányai Ötvös János, Kolozsvárott 158, 194
- Bányai Ötvös János, Kolozsvárott 158, 194
- Baráth Jánosné (Hannes Münichin), Kolozsvárott 146
- Baráth Péter (Petrus Minch), kolozsvári kereskedő, főbíró 39, 43, 55¹⁹, 47, 49, 50, 136, 147-148, 180, 183-184

- Baráth Sebestyén (Sebastian Munich), kolozsvári kereskedő, főbíró 55¹⁹, 147, 171
- Baráth, Stephanus, kolozsvári főbíró 115
- Baráth Zsófia, Wolphard István, majd Kakas István felesége 156, 157
- Barlabássy Lénárd (héderfáji), alvajda 331, P.93
- Bartekocy Gáspár, kincstartó 325, P.101
- Bartholamjo da li buzintorj, kőfaragó Esztergomban 15
- Barvitz (Baravicius), Johannes, császári tanácsos 313
- Busta, Giorgio, II. Rudolf császár tábornoka 110, 125, 130, 156, 166, 183, 186, 314, 355, P.88
- Báthory András (ecsedei), Szabolcs és Szatmár vm. főispánja koronaőr 13
- Báthory András, ifj. (ecsedei), szatmári főispán. I. Ferdinánd tárnokmestere 17
- Báthory András (Bonaventura; ecseedi), erdélyi vajda 332, 333, 335
- Báthory István (ecseedi), országbíró, majd erdélyi vajda 17
- Báthory Miklós (ecseedi), szerémi, majd váci püspök 12, 14, 16
- Báthory család (somlyói) 48, 206, 217, 328, 345
- Báthory András, id. (somlyói), szatmári várparancsnok 259, 261, 348, 349, 354
- Báthory András, ifj. (somlyói), bíboros, erdélyi fejedelem 156, 227, 238, 263, 268, 282, 287, 288, 296, 305, 306, 349, 360
- Báthory Boldizsár (somlyói) 261-262; 170, 210, 218-219, 227, 232, 257, 259-260, 294, 305, 317, 318, 345, 349, 358.
- Báthory Elek (somlyói) 221, 328, 360
- Báthory Erzsébet (somlyói), Pekry Lajos, majd Kerecsényi László felesége 339, P.98
- Báthory Gábor (somlyói), erdélyi fejedelem 260, 291, 317
- Báthory Imre (somlyói) 328
- Báthory István, id. (somlyói), erdélyi vajda 212, 226, 228, 232, 345, 349-350
- Báthory István (somlyói), erdélyi fejedelem, lengyel király 226-228; 40, 80, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 126, 127, 171, 186, 206, 207, 208, 212, 215, 216, 218, 220, 221, 223, 230, 238, 245, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 269, 270, 273, 274, 275, 276, 279, 282, 291, 292, 293, 297, 393, 307-308, 309, 317, 318, 321, 322, 327, 334, 339, 340-341, 343, 345, 349, 350, 353, 355, 357, P.28, P.37, P.38, P.39, P.40, P.71, P.83, P.94
fundátora 41, 43, 121, 206, 214, 257
- Báthory István, ifj. (somlyói), tanácsúr, krasznai, majd bihari főispán, főgenerális 348-349; 28, 218, 227, 229, 232, 259, 291, 293, 312, 319-320, 345-346, 352, 356
- Báthory Kristóf (somlyói), erdélyi fejedelem 228; 28, 40, 93, 119, 121, 123, 125, 134-135, 138, 139, 145, 150, 153, 208, 212, 219, 223, 229, 230, 238, 248, 261, 266-267, 269, 270, 271, 273, 274, 279, 285, 291, 293, 303, 305, 307-308, 312, 316, 319, 324, 327, 334-335, 349, 357, 360, P.38, P.64, P.80, P.88
fundátora 208
- Báthory Miklós (somlyói) 302, 360
- Báthory Zsigmond (somlyói), erdélyi fejedelem 229-232; 28, 30, 49, 104, 124, 125, 127, 145, 146, 152, 156, 170, 171, 206, 208, 209, 210, 212, 216, 218, 219, 227, 238, 239, 242, 243, 259-260, 262, 267, 268, 269, 274, 275, 276, 277, 280, 281, 285, 286, 287, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 303, 305, 315-316, 317, 324, 325, 326, 327, 328, 335, 341, 345, 346, 349, 351, 356, 358, P.65, P.76, P.80
fundátora 48, 49, 241, 242, 350
kőművese 287, 350
- Báthory Zsófia (somlyói), II. Rákóczi György felesége 347, P.96
- Baumetz, Jehan de, Merész Fülöp festője 21³⁷
- Baviera, Francesco, da Senigallia, Báthory Zsigmond kamarása 287
- Beatrix, Aragoniai, magyar királyné 15
- Bebek család (pelsőci) 218, 347
- Bebek György (Georgij Bebeki; pelsőci), Zápolyai János főkapitánya, Patócsy Zsófia férje 221, 314, 319, 349
- Bebek Judit, (pelsőci), Kendi Ferenc felesége 329

- Bebek Zsuzsanna (pelsőci), ifj. Báthory István felesége 349
- Beclean ld. Bethlen
- Bécs, 226, 227
 Kunsthistorisches Museum; játzó puttók szoborcsoport 114
 Waffensammlung; Báthory István véreze P.63
- Bek János, Kolozsvárott 152, 156, 192
- Békés Gáspár (kornyi), kincstartó, János Zsigmond tanácsosa, később Báthory István lengyel király tanácsosa és hadvezére 238, 258, 259, 260, 312, 316, 328, P.53, P.71
- Béldi Pál, szolnoki, majd zarándi főispán, Apafi Mihály tanácsosa, főgenerális 348
- Bellarmin, bíboros, teológus 227
- Benedek, Keomyes (Benedictus lapicida, Benedictus Walazwthy), Kolozsvárott 68; 29, 44, 86, P.18
- Benedetto da Majano, firenzei szobrász és építész 14, 47, 168, P.57
- Bereczk, Michael, a kolozsvári kőfaragók céhmestere 68; 27, 30, 87, 94
- Berethalom (Biertan), ev. templom 237
- Berek szó, gör.kel. templom, Cherepovith Miklós síremléke 239
- Berkenyesi Máté (Mattheus Berkenijesij), a kolozsvári kőfaragók céhmestere 68; 27, 30, 51, 52, 87, 94, 191, 221, 320
- Berlin, Staatliche Museen, egyk. Deutsches Museum, fríz puttókkal 114
- Bernardus pictor, Kolozsvárott 26, 43, 45, 159, 184, 197
- Berzeviczy Márton, Báthory István lengyel király magyar kancelláriájának vezetője, író 207, 316
- Beszterce (Bistritz; Bistrița) 115, 186, 207, 280, 281, 331, 333, 334, P.74
 Báthory István virginálja 228
 cserepesek 201
 János Zsigmond orgonája 226
 kőművesek 201, 238, 279, 312
 vár 243, 355
- Bethlen (Beclean), vár 237-238; 214, 218, 232, 335, 355, 357, P.67
- Bethlen Antal (bethleni) 237
- Bethlen Elek (bethleni) 224¹⁴
- Bethlen Erzsébet (bethleni), Patócsy Miklósné 237
- Bethlen Farkas (bethleni), tanácsúr, Fehér megye főispánja, történetíró 237; 116, 146, 171, 214, 216, 232, 239, 268, 281, 287, 306, 318, 326
- Bethlen Gergely (bethleni) 237, 238
- Bethlen Gergely (bethleni) 346
- Bethlen György (bethleni) 237, 238
- Bethlen Gergely (bethleni) 346
- Bethlen György (bethleni) 237, 238
- Bethlen János, id. (bethleni) 237
- Bethlen János, ifj. (bethleni) 238
- Bethlen Mihály (bethleni) 237
- Bethlen Miklós (bethleni) 237
- Bethlen Rozália (bethleni), Wass Sámuel felesége 240
- Bethlen Farkas (iktári), Báthory István familiarisa 215, 232, 322, P.81, P.83
- Bethlen Gábor (iktári), erdélyi fejedelem, magyar király 34, 82, 130, 150, 158, 164, 171, 215, 248, 268, 277, 308, 316, 323, P.76
- Bethlen István (iktári), Bethlen Gábor, majd Brandenburgi Katalin krományzója 158, 215, 323
- Beza, Theodor, teológus, költő 327
- Bibicellus, orvos 230
- Bielfft, Paulus, ötvösmester 209, 287
- Biertan ld. Berethalom
- Bistrița, Bistritz ld. Beszterce
- Blandrata, Giorgio, orvos, tanácsúr, vallásreformátor 210, 266, 291, 294, 316, 317, 349
- Blasius de Dyosgyewr, kőfaragó mester 17
- Blasius lapicida, Kolozsvárott 25

- Block, Wilhelm, németalföldi származású danzigi szobrász 223, 270, 307
- Bocskay Erzsébet, Báthory Kristóf felesége 228, 229, 256, 303, 305, 319, 360
- Bocskay Gábor 215, 222, 360
- Bocskay György, tanácsúr 256; 42, 214, 215, 228, 232, 248, P.70
- Bocskay István, erdélyi fejedelem 219, 229, 248, 256, 297, 300, 303, 306, 317
- Bocskay Miklós 228
- Bodonyi István, kincstárnok 227, 296, 326
- Boer, Joannes, de Thorda 353
- Boer, Stephanus, de Torda 353
- Bogáthy család 328, P.97
- Bogáthy Gáspár 328
- Bogáthy János 328
- Bogáthy Klára, Kendi Antal felesége 328, 329
- Bogner-Gelyén Imre, kolozsvári főbíró 157-158; 47, 49, 50, 152-153, 155, 156, 167, 178, 198, 239, P.57
- Boian ld. Mezöbő
- Bojti (Bojtzi, Böjti) Veres Gáspár, marosvásárhelyi, majd gyulafehérvári tanár, Bethlen Gábor történetírója, I. Rákóczi György követe 323
- Bolognetti, pápai nuncios 127
- Bolognino legnardo, Esztergomban 15
- Bólya (Bell, Buia), kastély 216, 224²³
- Bonchida (Bonțida), dr. Bod Péter gyűjteménye: ajtóterekek a Bogner-házból 239; 47, 180; 70. kép
- Bonczidai Gergely, ötvösmester, főbíró Kolozsvárott 52, 192, 222
- Bonfini, Antonio, történetíró 12, 207
- Bongarsius, Johannes (Jacques Bongars), francia tudós, IV. Henrik követe 209, 210, 268, 277, 287, 293, 296
- Bongiovanni, Bernardo 226
- Bornemissza Boldizsár tanácsúr, Fehér megye főispánja 238
- Bornemissza Gergely ötvösmester, kereskedő Kolozsvárott 171
- Bornemissza János 257
- Bornemissza Márton, szamosújvári provisor 332
- Bornemissza (Absthemius) Pál, veszprémi, erdélyi majd nyitrai püspök, királyi helytartó 201, 234, 263, 266, 283, 332
- Borromeo, Federico, kardinális 230
- Borsmonostor (Kloster Marienberg) 24
- Borsoló János, kancelláriai írnok, majd ítélmester 318-319; 216, 232, 309, 314, 357, 358
- Borsos Sebestyén, krónikaíró P.89
- Bottifioreno, Mattheus, firenzei követ 205
- Bramante, Donato, építész, festő 202, 223-224⁶
- Bran ld. Törösvár
- Brăncovești ld. Marosvécs
- Brandenburgi Katalin, Bethlen Gábor felesége 282
- Branycska (Brănișca), vár 239-240; 202, 232, 236, 321, 357, 358, P.68
- Brassai János, Gyulafehérvárott P.79
- Brassay Ambrus (Brassay György?), kolozsvári kőfaragó 68; 28, 29, 87, 212
- Brassó (Kronstadt; Brașov) 29, 55¹⁹
- Bratislava ld. Pozsony
- Breyber László (Ladislaus Preiber), építési biztos Kolozsvárott 39, 139
- Brutus, Ioannes Michael, Báthory István udvari történetírója 207, 209, 227, 267, 285, P.63
- Buda 9, 26, 46, 47, 52, 168, 174-175, 183, 199, 212, 225³³, 269
- domonkos templom, az ifj. Stibor sírköve ld. Budapesti Történeti Múzeum esztergomi érsekség háza 15

Buda

- királyi kőfaragóműhely 11-14
kőfaragó-kőműves céh, 10, 26, 54¹⁵
kőfaragóműhelyek a városban 14
Mária Magdolna-templom, Czobor Imre sírköve ld. Budapesti Történeti Múzeum
Nagyboldogasszony-templom, Ernuszt János sírköve ld. Budapesti Történeti Múzeum
várpalota 11, 45, ld. még Budapesti Történeti Múzeum
- Budai Tamás, ötvösmester, főbíró, királybíró Kolozsvárott 38, 39, 119, 135, 136, 139
Budai Tamás, ifj., ötvösmester Kolozsvárott 135
Budai ld. még Buday
- Budapest
- Budapesti Történeti Múzeum
Adefi-család sírköve 13, P.2; 4. kép
Czobor Imre sírköve 13
Ernuszt János sírköve 13
Monelli, Bemardino sírköve 15
Remete Szent Pál koporsójának töredéke 12
ifj. Stibor sírköve 12
töredékek a várpalotából 13, 14
- Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár: Veress Ferenc-album 153
- Magyar Nemzeti Galéria
Bács, baluszter a várból 12, P.2; 17. kép
Gyulafehérvár, székesegyház, Lázói kápolna, ajtó Budai Udalrik kanonok cí-
merkövével, gipszöntvény 60. kép
- Magyar Nemzeti Múzeum
Báthory Zsigmond ezüst csészéje 287, P.65
Báthory Zsigmond zsebórája P.65.
- Országos Levéltár
Keresztúry Kristóf címereslevele 340-341; 243. kép
Mária Christierna oklevele Keresztúry Kristófnak 341; 245. kép
- ld. még Pest
- Buday, Franciscus, gyulafehérvári provisor 287
Budaszentlőrinc, pálos kolostor, Remete Szent Pál koporsója ld. Budapesti Történeti Múzeum
Bufalo (Buffalo, Buppl, Bufalus), Antonio de, építész 278
- Buia ld. Bólya
- Busai ld. Buzau
- Busto, Pietro, Báthory Zsigmond zenésze 210, 231, 294
Buzau (Busai), Andreas, jezsuita pater 157, P.38
- Calatinus P.38.a
- Caligari, Johannes Andreas, jezsuita pater, püspök, lengyelországi nuncius 120, 121, 126, 266, 267,
269, 349
- Campani, Johannes Paulus, lengyelországi provincialis 41, 42, 124, 127, 273, 275, 276, P.23, P.37
- Capeci, Ferrante, jezsuita pater, kolozsvári rektor 42, 71, 73, 77, 124, 127, 230, 293
- Carrillo, Alphonso (Alphonsus Camillus) jezsuita pater, püspök, pápai követ 125, 156, 230, 257,
267, 271, 272, 276, 277, 315, 325
- Castaldo, Giovanni, I. Ferdinánd táboirnoka, Erdély katonai parancsnoka 204, 234, 258, 278, 299,
335, 357, P.66, P.74
- Castillio Italus magister lapicida, Gyulafehérváron 206, 210, 284, 291, P.77, P.79
- Castrum Sancti Michaeli ld. Szentmihálykő
- Ceccone Scarpellino, Esztergomban 15
- Centorio, Ascanio (degli Hortensii) költő, történetíró 236, 278, 298, 334
- Cercel, Petur, havasalföldi vajda 279, 285, 313, 328-329
- Cetatea de Bălta ld. Küküllővár
- Chaholyi Gáspár, egri kanonok 16

Cherepovith Miklós, rác kapitány, János Zsigmond tanácsosa 239
 Chesäu ld. Mezőkeszű
 Chimenti di Leonardo Camicia, firenzei építész, asztalos 11, P.57
 Chiräu ld. Kérő
 Cicero, Marcus Tullius, római szónok, író, politikus 108, 178
 Ciemente lignarolo fiorentino, Esztergomban 15
 Ciumburd ld. Csombord
 Clementj mensatore, Esztergomban 15
 Cluj-Mănăstur ld. Kolozsmonostor
 Cluj-Napoca ld. Kolozsvár
 Clusius, Carolus (Charles d'Écluse), botanikus, orvos 209, 286
 Clyn (Klein), Johannes, kolozsvári plébános 114
 Colonna, Lorenzo 170
 Comlod ld. Komlód
 Como, dóm 223°
 Concino, Cosimo, toszkán követ 287
 Conradus, kőfaragó Kolozsvárott 25
 Copaczi, Franciscus P.89
 Copşa Mare ld. Nagykapus
 Corlath, Michael ld. Korláth
 Costantini, Antonio 346
 Cremona, dóm, Oratorio di Cristo morto 223
 Criş ld. Keresd
 Cueşd ld. Kövesd
 Cupido, Joannes, orvos 230
 Cuzăplac ld. Középlak
 Czege (Țaga)
 kiskastély 240
 vitézi sírkőlap 240; 220, 360
 Wass-kastély 240; 94, 210, 216, 232, 358
 Czobor Imre, pozsonyi várkapitány, főispán 13
 Csaby István, egri várkapitány 16
 Csáky Boldizsár P.53
 Csáky Demeter, a kormányzó tanács tagja 229
 Csáky (Chaky) Dienes 345
 Csáky (Csáki) Gáborné ld. Gyulaffy Zsófia
 Csáky (Csáki) István, kormányzó 146
 Csáky Mihály tanácsúr, gyulafehérvári kanonok, kancellár 226, 299, 312, P.53
 Csanádi Demeter, János Zsigmond titkára P.62
 Csatka, r.k. templom, Szentléleki Miklós Ákos sírköve 16
 Cseffey Benedek, Kerecsényi Judit udvarmestere 339; 222, 360, P.98
 Cseffey Benedek, ifj., a kisebb kancellária írnoka 339
 Cserényi Mihály (Michael Chjeriny de Balázsfalva), író 227
 Csernye, vörösmárvány-bánya 106
 Cszizmadia Jakab (Jacobus Chizmadia), Gyulafehérvárott 298
 Csombord (Ciumburd) 217
 Csóvár 17
 Dabó Lőrincz ld. Lőrincz, Kőműves
 Daczó Mihály fogarasi várnagy P.71
 Dalmata, Giovanni, szobrász 11, 14
 Danzig ld. Gdańsk
 Daraki, Johannes 306
 Daucher, Adolf, szobrász 114
 Daumen, Petrus, Kolozsvárott 162, 198

Debrecen

Déri Múzeum

ajtó szemöldökkő 241

Debrecen címere 241

Református Kollégium: Melius Juhász Péter koporsóköve P.60

Dej ld. Dés

Delfino (Delfinus Zakariás), bíboros, pápai követ, győri püspök 226, 273

Dénes (frater Dyonisius lapicida), pálos szobrász 12

Dés (Dej) 58, 202

Csonka-torony 241

sókamaraház (Rákóczi-ház) 241-242; 28, 212, 232, 357, 358; 214. kép

Desew, Anthonius, de Mera 130

Desew, Ioannes, de Patha 130

Dési Szabó István, Kolozsvárott P.38.a Déva (Deva)

Déva (Deva)

Genty Ferenc kúriája 243; 232

vár 243-244; 204, 215, 239, 321, 355, 357

Dienessi (Dyeneusy, Denessj), Ladislaus (illyei) 321

Dionisio de Gyarmath carpentarius, Esztergomban 15

Diósgyőr, vár 9, 11,

Diósy (Dióssy) Gergely, kolozsvári nótárius 30, 55¹⁸, 104, 105, P.35

Diószegi István, a kolozsvári kőfaragók céhmestere 69; 27 28, 29, 30, 39, 53, 87, 94, 104, 209, P19

Diószegi Péter kolozsvári kőfaragó 29, 53

Dirju ld. Székelyderzs

Diruta, Girolamo, Perugino, zenész 231

Dobay János, szamosújvári praefectus 332

Dobó István (göncruszkai), erdélyi vajda 299, 333, 335

Dóczi Gergely 292

Domenico da Bologna (Dominicus), építész 199, 202, 331, 335

Donatello, firenzei szobrász 200

Dosio, Giovan Antonio 155, 218, 224²⁷; 15. kép

Drágffy család (bélteki) 310

Durando, Báthory Zsigmond aranyművese 287

Dumbrava ld. Gyerővásárhely

Dumbrăveni ld. Ebesfalva

Ebeni Gábor, szamosújvári kapitány 333

Ebeni István, tanácsúr, szamosújvári, majd kolozsvári főkapitány 248

Ebesfalva (Erzsébetváros, Dumbrăveni), várkastély 244-248; 202, 214, 232, 257, P.69; 216. kép

Écluse, Charles d' ld. Clusius

Ecsed, vár, Báthory András címere ld. Nyíregyháza, Jóna András Múzeum

Eder, Paul, Wittenbergben 349

Eger 16

Dobó István Vármúzeum

Chaholyi Gáspár sírköve 16; 13. kép

Csabay István sírköve 16

sírkő-töredékek 16, 22⁵⁵, p.2; 14. kép

Egeres (Aghires) 345

ref. templom, Bocskay Gábor sírköve 256-257; 44, 52, 82, 215, 222, 360; 281. kép

várkastély 248-256; 37, 52, 82, 202, 214, 216, 219, 232, 309, 357, P.70; 221-230; 259. kép

Egervár, r.k. templom, Egervári Bereck síremléke P.2; 20. kép

Egyházaspata, ajtókeret ld. Kolozsvár, Történeti Múzeum

Eluer, Ernest, festő 283

- Enyed ld. Nagyenyed
 Eötvös András, kolozsvári főbíró 44, 125, 139, 145, 146, 156
 Eötvös Anna, Kolozsvárott 145
 Eötvös Benedek ld. Hensler
 Eötvös Gergely ld. Ágoston Gergely
 Eötvös ld. még Ötvös
 Eperjes (Prešov) 17
 Szt. Miklós-templom 20¹³
 Eppel János, kolozsvári bíró 80, 146
 Eppel Péter, Kolozsvárott 114
 Erasmus, Desiderius Rotterdamus (Gerhard Gerhards), németalföldi humanista 108
 Erdély Ferenc, doktor, Kolozsvárott 171
 Erdélyi Kata (somkerekai), czegei Wass György felesége 240
 Ernuszt János (csáktornyai), szlavón bán 13
 Ernuszt Zsigmond (csáktornyai), pécsi püspök 13, P.2
 Erzsébet, Anthonius Derew de Mera felesége 130
 Esztergom 9, 212, 225³³, 269, P.1
 Bakócz-kápolna 16, 45
 oltár 14
 stallum 45, 175
 Balassa Bálint Múzeum, töredék Beatrix udvarhölgyének síremlékéből 15, P.2; 8. kép
 érseki palota (?), lunetta-keret ld. Vármúzeum
 érsekség
 birtokai 15
 budai háza ld. Buda
 márványbányái 12, 15
 számadáskönyve 15
 királyi vár 9
 kőfaragóműhelyek, lapidák 15-16
 székesegyház
 kripta
 Garázda Péter sírköve 15, 50
 Gosztonyi András sírköve 15, 50
 sziréntöredék Aragóniai János címerkövére P.2; 7. kép
 Porta Speciosa 12
 Szt. István protomártír temploma
 Garázda Péter sírköve ld. székesegyház, kripta
 Gosztonyi András sírköve ld. székesegyház, kripta
 Mária-kápolna kórusa 15
 Vármúzeum: lunetta-keret az érseki palotából (?) 16
 Fabri, Antonius, domonkos szerzetes Kolozsvárott 25
 Făgăraș, ld. Fogaras
 Fanfonio, Girolamo, jezsuita pater P.23
 Farkas Kata (harinai), Békés Gáspár, majd Kovacsóczy Farkas felesége 316
 Farkasius lapidica de Strigonio 15
 Fazekas Miklós, Báthory Zsigmond fazekasa 346
 Fazekas Péter, Kolozsvárott 355
 Fegyverneki Ferenc, sági prépost 15
 Fehérvár ld. Gyulafehérvár
 Feier Tamás, Kolozsvárott 129
 Fekete, Ambrosius, a kolozsvári kőfaragók céhmestere 66; 26, 27, 86, 91
 Fekete András, Kolozsvárott 105
 Fekete János 146
 Felice da Pisa, építész 204, 208, 311

- Felsőelefánt (Homé Lefantovce), pálos kolostortemplom, Forgách Gergely sírköve (jelenleg: Országos Műemléki Felügyelőség) 16, P.8
- Fenes, kőbánya 105, 106
- Fenesy, Johannes, kolozsvári kőfaragó 25
- Ferdinánd, I., német-római császár, magyar és cseh király 201, 204, 280, 298, 299, 309, 332, 333, 335, 354, P.61, P.71, P.74
- Ferdinánd, II., német-római császár, magyar és cseh király 149
- Ferdinánd, I., toszkán nagyherceg 229, 231, 239, 287, 311
- Ferenc, Kőműves, Kolozsvárott 70, 86
- Ferenc, olasz, Báthory Zsigmond udvarában 231
- Ferenczi Antal, kolozsvári főbíró 39, 43, 134, 145
- Ferenczi György, gyergyószentmiklósi plébános 271
- Ferrucci, Andrea, szobrász 14
- Filarete (Antonio Averulino), építész, szobrász 223⁶
- Filep, Renaldus, orvos 230
- Filstich család 144
- Füstich Lőrinc, id., iuratus civis, főbíró, ötvös céhmester Kolozsvárott 44, 114, 144
- Filstich Lőrinc, ifj., Kolozsvárott 49, 144, 155
- Filstich Péter, id., ötvös céhmester Kolozsvárott 150
- Filstich Péter, ifj., kolozsvári ötvös, királybíró, kamaraispán 44, 49, 50, 51, 139, 150, 198
- fiorentino ingegnere 333
- Firenze
 - Biblioteca Laurenziana, fülke (egykor Museo di Firenze Antiqua) 160, 185
 - követei Báthory Zsigmond udvarában 229
 - muzsikuskolok Báthory Zsigmond udvarában 231
 - Palazzo Mondragone 155, 224
 - Palazzo Pitti 229
 - Sta Maria Novella, Capella Rucellai, Santo Sepulcro 174
- Fischer, Simon, a kolozsvári schola rektora 159
- Fodor, Stephanus, Kolozsvárott 114
- Fogaras (Făgăraș) 216
 - r.k. templom 257; 207, 228, 356, 357
 - várkastély 257-262; 202, 218-219, 232, 357, 358, P.71; 258, 261-262. kép
- Fonte, Bartolommeo delia, firenzei humanista 13, 46
- Forgách Ferenc történétíró, János Zsigmond tanácsosa, Báthory István kancellárja 207, 227, 293, 316, 317, 341, P.61, P.63, P.64, P.66, P.74, P.90, P.91, P.98
- Forgách Zsigmond, tanácsúr, országbíró, majd nádor 134
- Franciscus doctor vicarius, Gyulafehérvárott 265
- Franciscus italicus lapicida, Esztergomban 15
- Franciscus Italus, építész 14
- Franciscus magister lapicida de Buda 17
- Franciscus sculptor, Kolozsvárott 70; 86
- Friedrich murator, Fogarason 259
- Gálfi István (kocsárdi) 327
- Gálfi János (kocsárdi), tanácsúr, Báthory Zsigmond nevelője és udvarmestere 324-327; 28, 35, 210, 216, 224²³, 229, 232, 270, 297, 315, P.94.a
- Galli, Ptolomeo, bíboros, római államtitkár 120, 126, 273
- Garai Miklós nádor 345
- Gáspár, Keomives, Kolozsvárott 70; 87
- Gáspár, Kwmies, Tordán 212
- Garázda Péter, nyitni főesperes, majd esztergomi prépost 15
- Gdańsk (Danzig; Gedanum) 307
- Geaca Id. Gyeke
- Genga, Fabio, Báthory Zsigmond római követe 230

- Genga, Giovanni Battista, Báthory Zsigmond római követe 230
- Genga, Simone, Báthory Zsigmond tanácsosa kamarása, fundatora 65, 207, 208, 209, 210, 212, 217, 221, 242, 280, 283, 286, 287, 291, 294, 304, 335, 351, 352
- Georgius fráter, Gyulafehérvárott 290
- Georgius lapicida de Miskolcz 17
- Georgius lapicida (Georgius Wyvary, Ujvári György), a kolozsvári kőfaragók céhmestere 70-71; 27, 44, 86, 91, 92, 118, 164, 189, 197
- Georgius de Quartj ld. Gyuriczko
- Geréb János (vingárdi), Erdély alkormányzója 257
- Geréb László (vingárdi), erdélyi püspök, kalocsai érsek, 12, 26, 257, 262, P.2
- Geréb Mátyás (vingárdi), horvát-, tót-, dalmátországi bán 257
- Geréb Péter (vingárdi), hadvezér, országbíró, nádor 257
- Gerenc (Grind), Árpád-kori templom 9
- Gerendi család 9
- Gerendy Erzsébet, Apafi Gergely felesége 245
- Gergel, Keomyes (Gregorius Kömyes), Kolozsvárott 71; 29, 44, 65, 86, 94, 164, 216
- Gergely pap, Kolozsmonostoron 267
- Gergely, XIII., pápa 42, 123, 124, 126, 215, 227, 228, 274
- Geszthy Ferenc, Déva várkapitánya, az ország generálisa 243-244; 210, 215, 232, 297
- Gheorgheni ld. Györgyfalva
- Gherla ld. Szamosújvár
- Ghyczy (Giczzy, Gécz) János, váradi kapitány, bihari főispán, Erdély kormányzója, tanácsúr 302; 208, 229, 263, 275, 320, 352, 360
- Giacomo, jezsuita pater 121
- Giläu ld. Gyalu
- Giovan (Gioan) Pietro, kőfaragó mester Kolozsvárott 71; 41, 43, 87
- Giovanni legnardo, Esztergomban 15
- Giulio Romano építész, festő 218, 224²⁷
- Gniezno, székesegyház, Laski János siremléke 16
- Gonzaga, Vincenzo, mantovai herceg 229
- Gönc 11
- Görgény (Gurghiu), vár 224¹⁵, 225, 243, 333
- Graz, Joanneum: Báthory Zsigmond gyaloghintója 231
- Gregorius Koloswarj, ács 311
- Greiser, Wolf, festő 231
- Grind ld. Gerend
- Grisoni, Giacomo, Venetien, a zalatnai aranybánya bérlője 291
- Gromo, Giovanandrea, János Zsigmond testőrkapitánya 51, 114, 132, 202, 204, 214, 225, 228, 236, 237-238, 243, 245, 258, 263, 266, 278, 283, 284, 299, 312, 319, 333, 353, 355
- Grossenyed ld. Nagyenyed
- Grosskopisch ld. Nagykapus
- Grosswardein ld. Várad
- Guai, Fausto, Romain, a zalatnai aranybánya bérlője 291
- Grubanich, Ioannes, lapicida Mátyás udvarában 11
- Gurghiu ld. Görgény
- Gyalu 170, 278
várkastély 262-263; 12, 214, 295, 357, 358, P.72 ld. még Kolozsvár, Történeti Múzeum
- Gyeke (Geaca)
ref. templom, Wesselényi Miklós sírköve ld. Zsibó, Wesselényi-kripta
udvarház 264
- Gyerőfi Barbara, Gyulaffi László felesége 248
- Gyerőfi Gáspár 264
- Gyerőfi László 331
- Gyerőfi Miklós 331

- Gyerőmonostor ld. Magyargyerőmonostor
 Gyerővásárhely (Dumbrava) ref. templom, Gyerőfi Gáspárné Mikola Erzsébet síremléke 264
 222, 360
- Győr 10
 székesegyház, Szt. László ereklyetartó mellszobra 268
- György, Iffy, kőfaragó mester, Kolozsvárott 71; 86
- György, Kómijes (Georgius Komies, Szakallos György), Kolozsvárott 71; 86
- Györgyfalva (Gheorgheni), Haller-kúria 265; 217, 245, 358; 238. kép
- Gyujtó Márton magister lapicida, Kolozsvárott 72; 27, 29, 30, 87, 94, 106, P.20
- Gyula 17, 279
- Gyulafehérvár (Alba Julia) 9, 17, 26, 28, 30, 35, 45, 58, 202, 207, 208, 221
 fegyverház 281-282; 210, 293, P.76
 fejedelmi palota 283-289; 204, 207, 208, 210, 216, 225, 226, 228, 232, 356, 357 358
 P.75
 görögkeleti monostor 272
 házak
 Apadi István háza 291
 Apaffi Miklós szállása 294
 Bachkay Miklós háza 289
 Bailla, Petrus, de Keoreosbanya háza 295; 210
 Balogh János háza (Malom u.) 260
 Bánfy György háza 293; 210, 344
 Báthory Boldizsár háza 294; 210, 262, 358
 fíj. Báthory István építkezése 352; 221, 356, 357
 Bethlen Farkas háza (Szász u.) P.81, P.83
 Blandrata, Giorgio háza 291; 210, 349
 Bodonyi István háza 296; 277
 Brassay János háza P.79
 Brassó város háza (Szász u.) P.81, P.82
 Busto, Pietro háza (Olasz u.) 294; 210
 Castillio lapicida háza 291; 206, 210, P.77, P.79
 Dóczi Gergely háza 292
 a fejedelmi palota melletti ház 292
 a főurak háza 297
 Gálfi-ház 297; 210
 Genga, Simone háza 294; 210
 Geszthy-ház 297; 210
 Hyppolitus, Ambrosius háza 294
 Jósika István (?) háza 296
 kanonoki házak 210
 Keresy Péter háza 296; 210
 Kertész Bálint háza 261
 Kiss János háza 294
 Kochis Pál háza 296
 Kolozsvár város háza 295; 210
 Kolozsvári Gábor háza 294; 210
 Kornis Gáspár palotája 296; 210
 Kovach Ferenc háza 295
 Kovacsóczy Farkas háza 292-293; 210, 216, 232, 314, 344, P.80
 a küllői főesperesség háza 292
 külföldi követek fogadására rendelt ház 292; 210
 Lázói János (kápolnája oltára rektorának) háza 289
 Lencsés György háza (Szász u.) P.80
 a lovassági parancsnok háza 296

Gyulafehérvár
házak

- Martinuzzi György háza 292
- Megyericsei János háza 289
- Monaki György háza 292
- Musto, Johannes Baptista háza (Olasz u.) 295; 210
- Olah, Bartholomaeus háza 293; 275
- Országház 290; 210
- Panichi (Pompeio Panichi, majd Dominico Panichi) háza 295
- Pattantyús György háza 261
- a polgárság háza 297-298
- praefectus regni háza 296
- préposti palota 290; 210, 277
- Sennyei Pongrác háza (Szász u.) P.81, P.84
- Sibrik Gáspár háza 296
- Szamosközy István háza 297
- Szeben városának háza 292; 210, P.78, P.79
- a Szt. Anna-kápolna káplánjának háza 289
- Taurinus, Stephanus háza 289
- Thatai János háza 289
- Thordai Salathiel háza 289
- Tövisi János háza 289
- Turbulya Tamás háza 291
- Ütőkezű János háza 291
- Wolphard Adorján (?) háza 289-290
- zalatnai pénzváltó olaszok háza 291
- Zólyomi Miklós háza 295; 210
- híd 282, 207
- jezsuita residentia és kollégium 273-278; 203, 205, 207, 210, 228, 357, P.23, P.38
- jezsuita temető és kápolna 272-272; 358
- jezsuita (egykor domonkos) templom (Szt. István-templom, Báthory-templom) 269-271; 209, 272, 274, 277, 327; 215. kép
- lőportorony 281
- Múzeum (Muzeul Unirii)
 - fríztöredék 45, 175
 - párkánytöredék Wolphard Adorján (?) címerével 289-290, 298
- nyomda 278
- protestáns schola 272-273; 225
- püspöki palota ld. fejedelmi palota
- síremlékek
 - jezsuita templom 307-308; 223
 - Báthory Kristóf Castrum dolorisa 307
 - Báthory Kristóf síremléke 307-308; 223, 270, 360, P.88
- székesegyház 298-306; 223
 - Báthory András 306; 360
 - Báthory Boldizsár castrum dolorisa 305
 - Báthory Miklós 302; 360
 - Bocskay Erzsébet 303; 360
 - címeres sírkő 298
 - Dávid étékfogó 300
 - Giczi János 302; 360
 - ifj. Hunyadi János 299, 300
 - Hunyadi László 289, 299
 - Izabella 299-300; 220, 263, 360; 271. kép

Gyulafehérvár

síremlékek

székesegyház

- János Zsigmond 301; 220, 263, 300, 360, P.86; 265-266. kép
 János Zsigmond tanácsosa 302; 360
 Kendi Ferenc és Antal 299; 219-220, 360, P.87, 264. kép
 Kolozsvári Literátus Gábor 303-304; 223, 360; 288. kép
 Kovacsóczy Farkas 304; 360
 Krisztina asszony 301; 360
 Lenczies György és felesége Szenfalvi Anna 304-305; 360, P.81
 Martinuzzi György 298-299; 306, 360, P.85
 maszkos töredék 299
 Megyericsei János 298
 Musto, Johannes Baptista 305-306; 360
 sírkő-töredék (Múzeum) 299
 Statileo János 298; 219, 360
 Várday Ferenc 298
 Varkocs Tamás 300; 360
 vitézi sírkő 302-303; 52, 82, 220, 240, 360; 269-270. kép
 székesegyház 265-269; 122, 288, 356, 358, P.73
 kőtár, ablaktöredék a palotából 202, 206; 213. kép
 Lázói-kápolna (Szentlélek-kápolna) 289-290; 17, 45, 174, 298, P.58; 32, 60.
 kép
 Szt. György-kapu 210, 274, 279, 280, 289, 290
 Szt. Mihály-kapu 210, 280, 289
 vár 278-281; 204, 207, 208, 209, 228, 357, P.74
 vízvezeték 282-283; 207

Gyulaffy Klára 248

Gyulaffy Lászlóné ld. Gyerőfi Barbara

Gyulaffy Lestár, Báthory Zsigmond tanácsosa, krónikaíró 240, 244, 279, 355, P.35

Gyulaffy Zsófia, Bánffy György, majd Csáki Gábor felesége 248

Gyulay Pál, Báthori István, lengyel király titkára, majd Báthory Zsigmond tanácsosa humanista 207

Gyurgyevác (Szentgyörgyvár), vár, Ernuszt Zsigmond címere ld. Zágráb, Povijesni Muzej Hrvatske

Gyuriczko (Georgius de Quartj), János Zsigmond kamarása P.79

Hadad (Hodod), Wesselényi-vár 309; 202, 215, 216, 232, 357, P.89; 240. kép

Hago, Michael, lapicida Mátyás udvarában 11

Hagymási Kristóf, váradi főkapitány 312, P.53

Haller család (hallerkői, Haller von Hallerstein) 248, 315

Haller Gábor (hallerkői) 116

Hass, Mauritius, Salzburgiensis, ágyúöntő 282

Heltai Gáspár író, prédikátor, nyomdász 38, 115, 130, 131, 165, 167

özvegye 227, 241, P.53, P.87

Heltai Gáspár, ifj. 167

Helsing, Barbara, Kolozsvárott 131

Henrik, II., francia király P.64

Hensler Benedek (Henczel, Henzler; Eötvös) Benedek, kolozsvári ötvös 44, 155, 161, 185

Herczeg Zsigmond, hoptester 145

Hermannstadt ld. Nagyszében

Hertel, Péter, Kolozsvárott 131

Hertell, Endres, Kolozsvárott 159

Hieremiás, Báthory István orgonistája 346

Hodod ld. Hadad

Hoffhalter, Raphael, gyulafehérvári nyomdász 278

Huedin ld. Bánffyhunjad
 Homonnai Bálint, kamaraispán 150
 Horné Lefantovce ld. Felsőelefánt
 Horvat ld. Krasznahorváti
 Horváth, Johannes, de Ladinocz, gyulafehérvári provisor 280
 Horváth, Michael, Gyulafehérvárott 266
 Huet, Johann, szebeni királybíró 267
 Hunyad (Hunedoara) 58
 vár 243
 Hunyadi család 165
 Hunyadi Ferenc 282
 Hunyadi János, kormányzó, főkapitány 25, 54¹⁶, 220
 Hunyadi László 289
 Huszár, Petras, Kolozsvárott 165
 Huszt (Hust), vár 310-314; 28, 204, 210, 212, 216, 228, 232, 335, 357, P.90; 217. kép
 Hyppolitus, Ambrosius, pharmacopol Gyulafehérvárott 294
 Iernut ld. Radnót
 Iffiu János (Johannes Iffiu), Fehér megye főispánja, tanácsúr 116
 Iffy György ld. György, Iffy
 Igyártó György, kolozsvári kőfaragó 72; 87
 Igyártó János, kolozsvári kőfaragó 72; 87, 106
 Ilia, Illye ld. Marosillye
 Illyefalvi István, író, teológus, egri kanonok 329
 Imre, magyar király 12
 Imreh, Keomijes, Kolozsvárott 72; 28, 29, 86, 208
 Ioannes, obszerváns ferences, kolozsvári kőfaragó 25
 Ioannes Florentinus, kőfaragó Esztergomban 16
 Ipolyság (Sahy), egykori premontrei prépostság temploma, Fegyverneki Ferenc síremléke 15
 Ipp (Ip), Borsoló János kúriája 314; 216; 232, 358
 Ispoli mester, kolozsvári kőfaragó 72; 39, 87
 Istanbul, Topkhapi Múzeum, Báthory Zsigmond ágyúja P.76
 István, Keomies 73; 87, 209, 216
 István, Kómijes (Stephanus magister), Kolozsvárott 73; 86, 92
 Istvánffy Miklós, történetíró 132, P.57
 Italus in Pesth, kőfaragó 16
 Izabella, magyar királyné 225; 46, 116, 128, 130, 204, 220, 224¹⁵, 228, 239, 258, 263, 266, 283, 284, 288-289, 299-300, 333, 335, 353, 354, 357, 360, P.61, P.74, P.90
 Jacobums, Bernardus, kolozsvári orvos 167, P.46
 Jacobinus János, humanista nótárius, fejedelmi titkár, kancellár 145-146
 Jakcs (Jakch, Jakchy, Jakchi) család (kusalyi) 309
 Jakchi Anna, Báthory Elek felesége 328
 Jakcs Boldizsár 309
 János, Kómives, Kolozsvárott 73, 86, P.21
 János notarius, Kolozsvárott 80
 János Zsigmond, választott magyar király, erdélyi fejedelem 225-226; 38, 48, 50, 55¹⁶, 105, 116, 128, 141, 204, 206, 207, 208, 210, 215, 216, 220, 228, 239, 243, 245, 258, 266, 267, 272, 275, 283, 284, 288, 291, 292, 297, 300, 301, 302, 312, 320, 321, 331, 334, 354, 357, 360, P.40, P.53, P.62, P.71, P.77, P.78, P.86, P.89, P.91
 Jeremias Aurifaber Segesvariensis 282
 Jibou ld. Zsibó
 Johannes discipulus, kőműves inas Kolozsvárott 73; 86, 92
 Johannes, filius Petri Mathie, kolozsvári kőfaragó 25
 Johannes lapicida, Kolozsvárott
 Jonas literatus, Gyulafehérvárott 298

- Josefo muratore 73; 87, P.22
 Jósika család (branyicskai) 239, P.68
 Jósika István (branyicskai), Báthory Zsigmond követe, kancellárja 227, 229, 231, 239, 296
 Kabos Sándor, építési felügyelő Kolozsmonostoron 317
 Kádár János, Kolozsvárott P.38.a
 Kakas András, Kolozsvárott 44, 145, 170
 Kakas Andrásné ld. Sarlay Anna
 Kakas István, fejedelmi prothonotarius 44, 49, 51, 53, 107, 108, 145, 146, 152, 154-155, 156-157, 167, 178, 198, 209, P.38, P.46
 Kakas Katalin 145, 156
 Kalinyingrád ld. Königsberg
 Kalmár János, Kolozsvárott 35
 Kalmar, Ladislaus, Kolozsvárott 114
 Kalocsa 9
 Kalonda, r.k. templom, Kalonday György síremléke 16, P.8, 11. kép
 kalotaszegi hímzés P.57
 Kamuthy Farkas, tordai főispán, a székelyek tábormoka, Udvarhelyszék főkapitánya, tanácsúr 317
 Kapornak ld. Nagycapornak
 Kaposvár, Rippl-Rónai Múzeum: gyámkö Karoknyáról 17, 22⁶⁵, P.2; 25. kép
 Károli Gáspár református prédikátor, bibliafordító 44, 163
 Károly, V., német-római császár 228
 Károly Róbert, magyar király 54⁶
 Károlyi Péter, váradi református lelkész 225, 319
 Károlyi Zsuzsanna, Bethlen Gábor felesége 308
 Karvasy Kristóf, Huszt várnagya 311
 Kassa 10, 55, 314
 Szt. Erzsébet-templom 10, 24
 Kassai István, kőfaragó mester (Meister Stephan Steynmetz von Cascha) 10, 18
 Kassai Zsigmond, költő 327
 Kászoni Ferenc, a bethleni vár provisor 238
 Katonai Ferenc 315
 Katonai (Kathonai) Mihály 171, 315
 Kázmér, IV. (Nagy), lengyel király 12
 Kemény Anna (gyerőmonostori), Mikola László felesége 222, 330-331, 360
 Kemény József gyűjteménye: ifj. Báthory István naplója 349
 Kendi család (lónai) P.97
 Kendi Antal, tanácsúr 299; 219, 329, 360, P.87
 Kendi Farkas P.53
 Kendi Ferenc, erdélyi vajda, tanácsúr 299; 219, 333, 360, P.87
 Kendi Ferenc, tanácsúr, Küküllő megye főispánja, portai követ 328-329; 219, 229, 232, 315, 335, P.96
 Kendi Sándor, kancelláriai titkár, tanácsúr, főispán, kincstartó, a kormányzó tanács tagja 314-315; 216, 229, 232, 238, 262, 317, 329, 355, 358
 Kendi Zsuzsanna, Báthory Boldizsár felesége 262
 Kendilóna (Luna de Jos), Kendi Sándor kúriája 314-315; 216, 232
 Keoreosy Ilona, Keresztury Kristóf felesége 341
 Keomijes Ferenc, kolozsvári ötvös 70, 94, 314
 Képiró, Joannes, János Zsigmond festője 206, 284
 Képiró Péter, Báthory Zsigmond festője 212, 351
 Kepyro Antal, Kolozsvárott 40
 Kerzsi Pál, orvos 230
 Kerecsényi Judit (kányaföldi) 329, P.98
 Kerecsényi László (kányaföldi), szigetvári, majd gyulai várkapitány 339, P.98

- Kerelőszentpáli (Sînpaul) 216, 259
 Kápolnahegy, a temetőkápolna kerítésfalának kapuja 315; 219, 232, 358; 260, 263. kép
- Keresd (Criș), Bethlen-kastély, 50, 168, 202, 204, 224¹⁴
- Keresztúr ld. Sopronkeresztúr
- Keresztury Kata (Bere-kereszturi), Kornis Boldizsár felesége 341
- Keresztury Kristóf (Sajó-kereszturi), kővári kapitány, kolozsi főispán, tanácsúr, főudvarmester 217, 232, 284, 340-341, 343, P.99
- Keretzgy Ötvös János, Kolozsvárott 193
- Kérő (Chirău), Katonai-kúria 315, 232, 358
- Késmárk (Kežmarok) 17, 156
- Keszű ld. Mezőkeszű
- Kinizsi Pál, temesi főispán, országbíró 12
- Király Albert, az udvari lovasság főkapitánya 146
- Kisfalud (Micești)
 fejedelmi kúria (?) 315-316; 314
 Kovacsóczy Farkas nyaralója 316; 216, 314, 357
- Kisszeben (Sabinov), plébániatemplom 17
- Klein, Johannes ld. Clyn
- Kloster Marienberg ld. Borsmonostor
- Kocsárd ld. Székelykocsárd
- Kolb, Stephanus, Kolozsvárott 165
- Kolozs, Hankó Veres Károly háza: a kolozsvári Püspöky-ház kapujának töredékei 47, 52, 182, 200, 214, 217
- Kolozsvár (Cluj-Napoca)
 Állami Levéltár
 Alia Farkas címereslevele 341
 Kolozsvár pecsétje 54¹, 41. kép
 Rósás János címereslevele 171
- bányái 105-106; 26
- épületek 112-131
 Farkas utcai (ferences) kolostor 117-118; 40, 198, P.37
 Farkas utcai (ferences) templom 117-118; 25, 38, 40, 70, 111, 198
 Kőtár ld. sírkövek
 papi ülőfülke 44
- feredő ház 130-131; 38, 197
- ferences harmadrendű nővérek kolostora 118; 41, 70, 197
- fogház 141; 29, 39, 105, 198
- jezsuita kollégium 119-126; 35, 40-42, 43, 48, 198, 206, 207, 208, 224²⁰, 228, 276, P.19, P.21, P.23, P.26, P.31, P.38, P.38.a, P.46
- jezsuita szeminárium 126-127; 42-43, 198, 210, 211, 213, 276, P.23, P.27, P.39
- jezsuita templom ld. Farkas utcai templom
- kő boltok 115
- kő kőből 129
- Magyar utcai templom ld. Szt. Péter-templom
- óvári domonkos templom és kolostor 116-117; 25, 27, 41, 110, 165, P.39
 Izabella királyné szállása 116; 38
 schola 128; 29, 38, 197, 225, P.40
 scholamester háza 128
- óvári plébániatemplom 24, 25
- papiros malom 131, 198, P.41
- pellengér 119
- plébánia ház (Fő tér 15.) 145; 119, 44, P.20
- plébániatemplom ld. Szt. Mihály-templom

Kolozsvár

épületek

- a püspök háza 119
- szegényházak (Szt. Erzsébet-ispotály, Szentlélek-ispotály) 129-130; 38, 150
- Szt. János-kápolna (kis templom) 115-116; 37, 198, P.35, P.36
- Szt. Mihály-templom (Nagy templom) 112-115; 24, 26, 29, 37, 46, 54⁴, 73, 81, 110, 148, 158, 197, 198, 316, P.35, 40. kép
- Szt. Péter-templom 118-119; 25, 29, 38, 135, 198
- Szentpéteri papság háza 129
- tanácsház 129; 29, 38, 128, 198
 - építési emléktábla a várfalról 138; 39, 157, 219, 261; 182. kép
- „város háza” 129
- Híd. u. 34.
 - építési emléktábla a Szamos-hídról 134-135; 39, 159; 181. kép
- kereskedők 43, 55¹⁹
- kézművesek P.38.a
 - asztalosok 208, 212, 216, 263, 285, 350
 - cserepesek 218
 - esztergályosok 208, 285
 - fazekasok 216, 238
 - festők (képirók) 212, 350-351
 - kőfaragók, kőművesek céhlevelei 91, 94-104; 26-27, 39-36, 93, 132, P.33, P.39
 - ötvösök (aranyművesek) 44, 116
 - céhlevele 129, 132
- szabók 152
 - céhlevele 129, 131
- téglások 212, 218, 248, 350
- tölcserések 216, 263
- Külmonostor u. 5. (egykori jezsuita rendház): szemöldökkő 159
- Nagy Lajos háza (Hosszú - Szappan utca)
 - ajtó a Magyar-kapu melletti házból 163; 168. kép
- Pákei-villa (Majális u. 29/37.), faragványok kolozsvári házakból 167-170
 - Híd u. 22. 168-170; 48, 50, 159, 161, 185, 200; 108., 112-117. kép
 - Fő tér 19 (20). 168; 170, 47, 147, 148, 180, 183; 81-84. kép
 - Fő tér 20. (21.) 168; 170, 183
 - Fő tér 31 (32.) 168; 170; 80. kép
 - Fő tér 32 (31.) 167; 154, 170; 128. kép
- polgárházak
 - Ákontz-ház ld. Filstich Lőrinc háza
 - Bachy Georgh háza 145
 - Baráth Jánosné (Hannes München) háza (Fő tér) 146
 - Baráth Péter (Petrus Minch) háza (Rósás János, Theomeosvári Sára, Schütz János, Czell Ferenc háza – Fő tér 19/20.) 147-148; 36, 43, 50, 172, 183, 198; 96. kép
 - Barath Sebestyén (Sebastian Munich) háza 171
 - Basta-ház (Mikes-ház - Óvár, Karolina tér) 166-167; 183, 197; 76, 92. kép
 - Báthory-ház ld. Bogner-ház
 - Báthory Boldizsár háza 170
 - Bek János háza 152, 156, 192
 - Béke u. 3. 170
 - Bernardus pictor háza (ún. Zápolya-ház – Monostor u.) 159; 26, 43, 197
 - Bogner-ház (Báthory-, Gyergyai-, Frank-Kiss-ház – Fő tér 31/32.) 152-153; 198, P.45
 - Bornemissza Gergely háza 171

Kolozsvár

polgárházak

- Czell Ferenc háza ld. Baráth Péter háza
 Daumen, Petrus háza ld. Magyar u. északi során lebontott házak és unitárius kollégium
 Dunki-ház (Híd u. 15.) 159
 Eötvös Ágoston Gergely háza (Közép u.) 163-164; 44
 Eötvös András háza (Fő tér) 145, 146; 44, 125
 Eppel János háza 146
 Farkas Pál háza 80
 a fejedelem szállása 170
 Ferenczi Antal háza (Fő tér) 145; 432
 festett homlokzatú házak P.55
 Filstich Péter háza (gr. Kemény Sámuel háza - Fő tér 26(27.)) 150; 44, 50, 51, 198, P.44; 176-178. kép
 Filstich Lőrinc háza (Ákontz-ház – Fő tér 5.) 143-145; 44, 49, 155, 160
 Fő tér – Mátyás király utca sarkán lévő ház 147
 Fő tér 4. 143; 138. kép
 Fő tér 13. 170
 Fő tér 14. 170
 Fő tér 15. ld. plébánia ház
 Fő tér 16. 145
 Fő tér 18(19). 147; 46, 197, 200; 62. kép
 Frank-Kiss-ház ld. Bogner-ház
 Gyergyai-ház ld. Bogner-ház
 Heltai Gáspár háza, nyomdája (Óvár, Karolina tér) 167; 227, P.53
 Hensler Benedek háza (?) ld. Híd u. 22.
 Híd u. 2. 170
 Híd u. 15. ld. Dunki-ház
 Híd u. 22. 159-161; 44, 198
 hospicium regium 170
 iratos ház 170
 Jacobinus, Bernardus háza (Óvár, Karolina tér) 167
 Kádár András háza 147
 Kakas András háza (Fő tér) 145-146; 44, 170
 Kakas István háza (Fő tér) 145-146
 ld. még Wolphard-Kakas-ház
 Kakas Katalin háza (Fő tér) 145
 Karvázy-ház ld. Püspöky-ház
 Kathonai Mihály háza 171
 Kemény Sámuel háza ld. Filstich Péter háza
 Kepyro Antal háza P.54
 Kolb, Stephanus háza ld. Mátyás-ház
 kőművesek házai
 Keomives Ambrus, Keomyes Ambrusné (Farkas u.) 66; 44, 164, P.17
 Kömyves András (Király u.) 66; 164
 Keomyes Benedek (Farkas u.) 68; 44, 164, P.18
 Keomyes Gergel (Farkas u.) 71; 44, 164
 Keomives János (Farkas u.) P.21
 Kőműves Lőrincz (Monostor u.) 158-159; 44
 Keomyes Máthe (Farkas u.) 75; 44, 164, P.24
 Kőműves Mihály (Hosszú u.) P.26
 Kőműves Tamás (Farkas u.) 80
 ld. még Seres János, Ujvári György háza

Kolozsvár

polgárházak

- Közép u. 5. 170
 Közép u. 13. 170, 197, P.50
 Közép u. 17. 170
 Közép u. 27. 170
 Közép u. 31. 170
 Közép u. 32/33. (Várad-ház) 163; 44, 198, P.51; 95. kép
 lábas házak 172
 ld. még Márton deák háza
 Magyar-kapu melletti ház 163; 168. kép
 Magyar u. 1. (ev. püspökség) 161
 Magyar u. 4. 162, P.48
 Magyar u. 16. 170
 Magyar u. 32. 162; 42, 50, 198, 223, P.49; 93-94. kép
 Magyar u. északi során lebontott házak 161-612; 198, P.47; 166. kép
 Márton deák, Márton Deákné háza (lábas ház – Fő tér) 149-150; 107
 Mátyás-ház (Óvár) 165; 48, 110, 198; 46, 51. kép
 Mikes-ház ld. Basta-ház
 Minch, Petrus háza ld. Baráth Péter háza
 Monostor u. 3. 158; 198
 Monostor u. 13. 158
 Monostor u. 15. 36
 Munich, Sebastian háza ld. Baráth Sebestyén háza
 Nagy Salathiel háza (Fő tér) 158; 48
 N I monogramos magyar ötvös háza (Nagybányai János, vagy Nyirő János háza; Naláczy-ház – Monostor u. 3.) 158; 44
 Nyirő Kálmán háza (Fő tér) 150
 Ötvös Ferencné háza 171
 Ötvös Gáspár háza (Fő tér) 145; 44
 Pitter Rudolf háza (Farkas u.) 80
 Pulacher-ház (Híd u.) 159
 Puskin u. 2. 170
 Püspöky-ház (Karvázy-ház – Fő tér 20/21.) 148-149; 46, 47, 49, 50, 197, 198, P.43; 66, 96, 98, 100. kép
 Rózsa-ház ld. Wolphard-Kakas-ház
 Rósás János háza (Theomeosvári Sára háza) ld. Baráth Péter háza
 Rósás János orvos háza 171-172; 198
 Schütz János háza ld. Baráth Péter háza
 Seres István háza 171
 Seres János kőfaragó mester háza (Farkas utca) 80; 44, 164
 Seres János ötvösmester háza (Széna u.) 164-165
 Szathmáry-ház ld. Wolphard-Kakas-ház
 Szécsi György háza (Fő tér) 145; 44
 Széna u. 6. 165; 197
 Theomeosvári Sára háza ld. Baráth Péter háza
 Tymár Bálint háza 71, 132
 Ujvári György háza 44, 164
 Várad-ház ld. Közép u. 32(33).
 Végh Lőrinc háza (Közép u.) P.31
 Viczei Gáspár háza (Fő tér) 150
 Viczei (Vichey) János háza 145
 Viczei Máté háza 164; 44, 107, 146
 Wolphard Adorján háza ld. Wolphard-Kakas-ház

Kolozsvár

polgárházak

Wolphard István háza ld. Wolphard-Kakas-ház

Wolphard-Kakas-ház (Rázsa-ház, Szathmáry-ház – Fő ter 32(31.) 153-158; 43, 44, 45-46, 47-48, 49, 50, 51, 52, 53, 82, 107, 108, 143, 152, 187, 192, 197, 198, 200, 209, 214, 217, P.46; 54-59, 121-123, 127, 135, 141-142, 145-147, 149, 153-154, 156-157, 159-165. kép

Zápolya-ház ld. Bernardus pictor háza

Zeller Mártonné háza 149

sírkövek 189-197; 51-52

Farkas utcai templom

Berkenyesi Istvánka (Múzeum) 190; 51, 52, 118, 221, 320; 186-187. kép

Georgius (Múzeum) 189

Gerő Tamás (Múzeum) 189; 44

Helena asszony (Múzeum) 189

Martinus Dominus (Múzeum) 191-192; 51-52, 118

... Mathene (Kötár) 192; 183.b. kép

Sera Anna (Kötár) 192; 52, 118; 188. kép

Seres János (Múzeum) 189-190; 51, 221; 185. kép

sírkőtöredékek (Kötár) 192; 44; 183.a. kép

sírkőtöredék (Múzeum) 189

házsongárdi temető

Bonczidai Gergely (Múzeum) 196; 52, 222, P.60; 190. kép

István kis fia István 196; 52; 192. kép

Pesthi Ötvös János hozzátartozója 196

Putnoki Szabó Jakab Mihály nevű kis fia 196

Seres István gyermekei (Istók, Borka, Kata) 82

sírkőtöredékek 196

óvári domonkos (?) templom: Mikola Ferenc és János síremléke (Farkas utcai templom, majd Múzeum) 44

plébánia ház: sírkő oroszlános címerrel 44; 184. kép

Szt. Mihály-templom

Petrovich Péter 189

sírkőtöredék címerrel (Fő tér 14-15.) 189

sírkőtöredék felirattal (Kötár) 189

szórványlelet, nagybányai asszony sírköve (Múzeum) 192-193

a városfalakból

Bányai Ötvös János 194; 158

Barbara asszony, Ötvös Antalné 193-194

Begrecci Bálint és felesége, Viczey Márta 195-196

Erzsébet asszony, Keretzegy Ötvös János felesége (Múzeum) 193; 52, 189. kép

Nyirő János fia Istók (Házsongárd) 194; 52, 158; 191. kép

Szigyártó János és leányai 194

Was Tamás 194

Zeoleosi Lucas Literatus fia P.59

székháza Gyulafehérvárt ld. Gyulafehérvár

Taufer Ferenc háza (Magyar u.): címerek a Szamos-hídról 134

temetkezések, temetők 196-197

Történeti Múzeum (Muzeul de latone al Transilvaniei Cluj-Napoca) 193. kép

Ebesfalva, Apafi Gergelyné Gerendi Erzsébet emléktáblája 245

Egyházaspata, ajtókeret a templomból 265

Kolozsvar

Történeti Múzeum

Gyalu

Geréb László címerkőve 12, 262, P.2; 31. kép
tabernákulum töredéke 14, 262

Kolozsvar, évszamos nő a Hídkapuról 133

Kolozsvar, faragványok polgárházakból 173-188

Fő tér 19 (20). 183-184; 147, 148, 85. kép

Fő tér 20 (21). 181-183; 47, 48, 49, 50, 52, 200, 214, 217, 344; 97, 99-103. kép

Fő tér 31 (32). 178-181; 47, 49, 50, 51, 158, P.57; 67-69, 71-73, 75, 77-79, 172. kép – Bukarest, Museul de Arta: 47, 50, 179-181

Fő tér 32 (31). 174-178; 38, 44, 45-46, 47, 48, 49, 50-51, 52, 53, 68, 153-154, 158, 160, 170, 180-181, 200, 214, 221, 245, 261, 320, 324, P.56, P.58; 61, 64-65, 74, 124-126, 129, 131-137, 139-140, 143-144, 152, 155, 158-159. kép – Bukarest, Museul de Artă: 179-181

Híd u., Bernardus pictor házának maradványa 184; 45, 159; 87. kép

Híd u. 22. 184-186; 48, 49, 51, 155, 160, 170; 105-107, 109-111. kép

Magyar u. északi során lebontott házak 188; 51, 161-162

Monostor u. 3. 184; 48, 158; 118-120. kép

Óvár, Karolina tér, ún. Basta ház maradványai 186; 46, 166-167; 88-91. kép

Szörványmaradványok 186-188; 46, 51, P.58; 63, 169-171, 173-175. kép

Kövesd

Kapu-szemöldökkő Tomori Miklós címerével 318

szentségtartó fülke 318

Küküllővár

Patócsy Zsófia halotti ruhája 111

Patócsy Zsófia síremléke (Bukarest, Museul de Istorie al R.S.R.) 319-320; 52, 68, 111, 221, 327, 340, 360; 272-274. kép

Radnót, Bogáthy Klára síremléke 329

Szamosfalva

legifj. Mikola László síremléke 331; 223, 360; 279. kép

Mikola Lászlóné Kemény Anna sírköve 330-331; 222, 360; 277-278. kép

unitárius kollégium: ajtó Petrus Daumen házából 162; 167. kép

unitárius templom: paténa Hensler Benedektől 161

városfalak, bástyák 131-142; 25, 26, 38-40, 198

asztalosok bástyája 140

Báthory István-bástya ld. Szappan utcai bástyatorony

Bethlen-bástya ld. Szabók bástyája

Bogdánffy-bástya ld. Szabók bástyája

Bogdánffy-bástya ld. vargák bástyája

büdös torony 141

Fazekasok bástyája 111

hidak 142; 29, 40

Hídkapu, őrizőház, Szamoshid 133-136; 39, 40, 111, 197, 198; 43, 45. kép - ld. még Híd u. 34.

Kerek (Kis-Kerek)-bástya 111

Kolozsvár

városfalak, bástyák

Kovácsok bástyája (turrus speciosa, Kandia utcai bástya) 139; 40

Kőfaragók bástyája (turrus antiqua) 132; 30, 164

Középkapu 137; 39, 40, 111, 133, 198

Magyar utcai kaputorony és kisajtó 136-137; 40, 111, 198

mészárosok bástyája 132

Monostor utcai kaputorony, híd és őrizőház 137; 29, 110, 198

Olaszfokos-bástya 111

Óvár 141; 24, P.42

Ötvösök bástyája (Puskaporos-bástya) 132; 110, 141; 44. kép

Szabók bástyája (Bethlen-bástya) 131-133; 30, 111, 164

Szappan utcai bástyatorony (Takácsok tornya, Báthory István bástya, Tüzoltó torony) 140; 39, 111

Széna utcai kis ajtó 139-140; 34, 39, 198

Takácsok tornya ld. Szappan utcai bástyatorony

Torda utcai kis ajtó 139; 29, 30, 34

turrus antiqua ld. Kőfaragók bástyája

turrus speciosa ld. Kovácsok bástyája

Tüzoltótorony ld. Szappan utcai bástyatorony

Vargák bástyája (Bogdánffy-bástya) 140

Kolozsvári Literátus Gábor, fejedelmi titkár 303-304; 210, 223, 294, 360

Kolozsvári Literátus János, camerarius Thordensis 304

Korláth Mihály (Michael Corlath), huszti kapitány P.90

Kornis család (göncruszkai) P.9.

Kornis Boldizsár, Báthory Zsigmond tanácsosa, háromszéki főkapitány 341, P.99

Kornis Gáspár, huszti főkapitány, tanácsúr, főgenerális 313-314; 208, 210, 232, 296, 312

Koroknya, kastély

gyámkő ld. Kaposvár, Rippl-Rónai Múzeum

kőfaragóműhely 17

Kovács, Caspar, kolozsvári főbíró, szenátor 165

Kovácsóczy Farkas (körtvefai), kancellár, a kormányzó triumvirátus tagja 292-293; 35, 41, 120, 207, 208, 210, 216, 221, 229, 232, 244, 272, 297, 304, 314, 315, 316, 322, 344, 355, 356, 357, 360, P.27, P.80

kőfejtők 12

kőműves, kőfaragó, lapicida 65

kőművesek, kőfaragók, lapicidák (Keomyes, Keomiwes, Kómywes, Kümies, Kwmies stb.) ld. a keresztneveknél

Königsberg (Kalinyingrád) 307

Köröspataki B. János költő, mezőcsávási pap 326

Kőszeg

Jurisch tér 7. 156

vár 45, 174

falfestmény 148

Kövesd (Cueşd), ref. templom 318; 212, 232, 353, 357, P.92

Középlak (Cuzăplac), Borsoló János kúriája 318-319; 216, 232, 356, 357

Kracker, Stanislav, gyulafehérvári provisor 288

Krakkó (Kraków) 207, 226, 227

Wawel

I. Zsigmond király építkezései 14

székesegyház, síremlékek 12

Krasznahorvati (Horvát), Borsoló János kúriája 319; 216, 232, 356, 358

Kraus, Georg, segesvári jegyző 346

Kronstadt ld. Brassó

- Kugler, Velten, besztercei bíró 331
- Kuti András, kolozsvári kőfaragó 74; 29, 87, 209
- Kuti (Kuthy, Kuty) János, magister lapicida Kolozsvárott 74; 27, 28, 29, 30, 87, 94, 104, 210, 212
- Kuti Márton, kolozsvári kőfaragó 74; 28, 29, 87, 209
- küküllői főesperesség gyulafehérvári háza ld. Gyulafehérvár
- Küküllővár (Cetatea de Bălta) 216
- ref. templom, Patócsy Zsófia síremléke ld. Kolozsvár, Múzeum
- Lajos, I. (Nagy), magyar király 9, 12, 129
- Lajos, II., magyar király 14, 26, 39, 131
- Lakatos Tamás, Kolozsvárott 128
- lapicida ld. Kőműves
- lapicidae Italici de Soklios 17
- Laskai Csókás Péter, költő 327, 349
- László, I. (Szent), magyar király 268
- László, V., magyar király 137
- Laterna, Martinus, jezsuita pater 119, 316
- Laurentius Italus de Florencia, murator Budán 14
- Laurentius lapicida, Kolozsvárott P.14
- Lázói János (Johannes Lazoynus), telegdi főesperes 17, 45, 174, 265, 289
- Lederer Mihály, kolozsvári sáfár 139
- Leleszi János, jezsuita pater, Báthory Zsigmond nevelője 117, 118, 119, 120, 122, 123, 228, 229, 269, 270, 273, 275, 276, 325
- Lénárt Tamás, fenesi kőszegő 106
- Lencsés (Lenczies) Gábor, kancelláriai írnok 304-305, P.81
- Lencsés György, Bocskay Erzsébet udvarmestere, kincstári számvevő 304-305; 360, P.81, P.82, P.83, P.84
- Lencsés Mihály 304, P.81
- Lescalopier, Pierre, párizsi utazó 207, 226, 259, 297, 282, 284, 291, P.55, P.104
- Létavár (Magyarléta; Litenii de Sus) 320, P.93; 218. kép
- Lipót I., magyar király, német-római császár 271
- Lippa (Lipova) 236, 243
- Litenii de Sus ld. Létavár
- Lóna ld. Kendilóna
- Longus, Johannes, Kolozsvárott 171
- Lónyai Klára, Thelegdi Miklós felesége 327
- Loscher, Sebastian, szobrász 114
- Lőcse (Levoca)
- kőfaragóműhely 17
- Szepesi Múzeum (Spišské Múzeum): pillér,- pilasztertöredékek a Szt. Jakab templomból 16, P.2; 24. kép
- Lőrincz, Kőműves (Dabó Lőrincz) Kolozsvárott 74-75; 28, 29, 44, 69, 87, 159, 209, 212
- Lucas magister lapicida, Mátyás udvarában 11
- Lugos (Lugoj), vár 204
- Lukianosz, szíriai születésű görög író 108, 162
- Luna de Jos ld. Kendilóna
- Lunca Mureşului ld. Székelykocsárd
- Lysimarchos, makedón hadvezér, majd király 227
- Machkásy Menyhért 130
- Macska Domokos, Huszt várnagya 310
- Magdolna asszony, Georgius Kewmijes felesége 68, 70, 118, 197
- Maggio, Lorenzo, jezsuita pater, ausztriai provinciális 273
- Mágochy Gáspár, máramarosi főispán 207

- Magyargyerőmonostor (Gyerőmonostor; Mänästireni) 24
 ref. templom
 papi ülőfülke 321; 18, 168, 214, 357
 párkány 321; 18, 214, P.2, P.57; 38. kép
 sekrestyeajtó 321
- Magyarléta ld. Létavár
- Majlád Gábor 258, 259, P.71
- Majlád (Maylád) István erdélyi vajda 218, 257-258, 333, 354, P.71
- Majlád (Majlát) Margit, id. somlyói Báthory András felesége 258, 259, 261
- Malaspina, pápai nuncius 232, 348
- Mälincrav, Malmkrog ld. Almakerék
- Malines ld. Mechelen
- Mänästirea ld. Szentbenedek
- Mänästireni ld. Magyargyerőmonostor
- Mandina, Benedetto, pápai követ 230
- Mannaerts, Oliverius, jezsuita vicegenerális 121
- Mantova
 Giulio Romano háza 224²⁷; 252. kép
 Palazzo del Tè 155, 224²⁷
- Máramarossziget (Sighet), ácsok 311
- Marcian Averardus ld. Mercurian
- Márévár 17
- Maria Christierna, Báthory Zsigmond felesége 146, 156, 219, 257, 260, 263, 267, 277, 281, 296, 317, 335, 341, P.74
- Marosillye (Illye; Iliia), várkastély 321-324; 204, 214, 216, 232, 238, 357, P.83, P.94; 231-237. kép
- Marosszentkirály (Szentkirály; Sincrai de Mureş), Bánfi György kúriája 344; 202, 217, 232
- Marosújvár (Ocna Mureş)
 unitárius templom 327
 várkastély 324-327; 28, 216, 232, 356, 358, P.70, P.94/a; 241. kép
- Marosvásárhely (Tirgu Mureş) P.69
 ref. kollégium 128; 225, 272
 Teleki Könyvtár, Lencsés György: Ars medica P.81
- Marosvécs (Bräncoveneşti), várkastély 202, P.87
- Martinus Literatus, centumvir Kolozsvárott 51-52; 157, 191, P.38
- Martinus literatus, notarius Gyulafehérvárott 298
- Martinuzzi György (Fráter György), váradi püspök, kincstartó, helytartó 234-237; 200, 202, 204, 214, 216, 222, 232, 239, 244, 245, 292, 298-299, 306, 316, 317, 332, 333-334, 336-338, 354, 357, 360, P.66, P.68, P.71, P.74, P.85, P.97
- Marton András, monostori köszegő 105
- Márton deák, Kolozsvárott 149
- Márton Deákné, Kolozsvárott 107, 149
- Márványmadonnák mestere 12
- Massay Ferenc, somlyói várnagy 346
- Máté, Keomyes, Kolozsvárott 75; 29, 38, 87
- Máthé, Keomies, Kolozsvárott 75; 44, 86, 164, 192, P.24
- Matthias Kewmywes Italus, Budán 14
- Mátyás, I. magyar király 11, 12, 13, 25, 39, 45, 54³, 54¹⁶, 149-150, 165-166, 168, 174, 316, P.57
- Mátyás osztrák főherceg, majd magyar király, német császár 132, 156
- Mechelen (Mecheln, Malines) 307
- Medgyes (Mediasch; Mediaş) 50, 349
- Medgyesi család 345
- Medici, I., Cosimo, toszkán nagyherceg 204
- Megyericsei János, kolozsi főesperes 289, 297, 298
- Méhffi Erzsébet, Méhffi Jakab, Méhffi Orsolya, Kolozsvárott 165

- Melius Juhász Péter, debreceni református püspök, hitvitázó 225, 256, 319
 Menyő (Meneu), ref. templom 16, 106, P.2; 35. kép
 Méra 130
 kőbánya 26, 105, 106
 Mercurian, Averardo (Averardus, Everardo, Everardus, Eberhard Marcian), jezsuita generális 119,
 120, 121, 269, 279, 281
 Merész Fülöp, burgund herceg 21
 mesterjegyes kőfaragók 76; 86, 87
 Mészáros (Mezaros), Martinus, Gyulaféhevároton 298
 Mezőbő (Boian) 9
 Mezőkeszű (Keszű, Chesäu), ref. templom, ajtó 18, P.2; 39. kép
 Mezőörke (Urca) 9
 Mezőszopor (Zopor; Sopurul de Cămpie), Kendi Sándor kúriája 355; 216, 232, 358
 Mezőtelegd (Tileagd)
 ref. parókia: sírkőtöredékek 221, 360; 268. kép
 ref. templom: a Thelegdi-kripta fedőlappja 327; 106, P.8
 Micești ld. Kisfalud
 Michael Magister Carpentarius Cibiniensis 265
 Michele lapicida de Marotte, Esztergomban 15
 Mihály, Kőmives (Michael Keomives), magister lapicida Kolozsváron 77; 27, 29, 87, 104, 315, P.25
 Mihály (Vitéz Mihály, Mihai Viteazul), havasalföldi vajda 145, 156, 231, 280, 283, 296, 306
 Mikes István (zabolai) 326
 Miklós, II., egri püspök 16
 Miklós deák, Kolozsváron 39
 Mikó Ferenc (hidvégi) 116, 317
 Mikó Imre (hidvégi) 326
 Mikola Erzsébet, Gyerőfi Gáspár felesége 222, 264, 360
 Mikola Ferenc 330, 331
 Mikola István 35, 91, 331
 Mikola László, id., erdélyi alvajda, tanácsúr 329-330; 129, 130, 222, 232, 331, 360
 Mikola László, ifj. 222, 330, 331, 360
 Mikola László, legifj. 223, 331, 360
 Mikola Lászlóné ld. Kemény Anna
 Miksa, II. (Habsburg), német-római császár, magyar király 226, 258, 312, 345, P.71
 Milanesi, Massimo (Maximus), jezsuita frater, építész 41, 124, 203, 205, 210, 211, 213, 276, 277,
 P.23, P.39
 Milano
 Palazzo Lanciani 223⁶
 San Celso 223⁶
 Minch, Petrus ld. Baráth
 Mirandola, Paolo da, építész, 279
 Miskolc, Herman Ottó Múzeum: tabernákulum Sajóközéről 16
 Mocenigo, Giovanni, a velencei doge követe 296, 306
 Moldovai Mihály deák, vándor kőfaragó P.32
 Moldovenești ld. Várfalva
 moldvai szöttek P.57
 Monaki György, Gyulaféhevároton 292
 Monelli, Bernardino, Beatrix királyné provisor 15
 Mónika Mihály, kolozsvári kőfaragó 77; 28, 29, 87, 106, 209, 212
 Monostor ld. Kolozsmonostor
 Monte, Philippe de, németalföldi zenész 232
 Moré Péter (galaczi), gyalui várnagy 214, 262
 Munich, Sebastian ld. Baráth
 Munkács (Mukacsevo) 314

- Muraltus, Joannes, orvos 230
 murarius 65
 muratore architetto, Kolozsvárott 77-78; 35, 87
 Musto, Johannes Baptista (Giovanni Battista Mosto padovano), Báthory Zsigmond muzsikusa 210, 231, 232, 305-306, 360
 Nádasdy Anna, Majlád István felesége 258. P.53, P.71
 Nádasdy Ferenc, Vas vm. főispánja, hadvezér 228
 Nádasdy Tamás, horvát bán, országbíró, nádor 17, 65
 Napold 182
 Nagy Mihály, Tordán 353
 Nagy Salathiel ld. Salathiel
 Nagybánya (Frauenbach; Baia Mare) 335
 Nagybányai István (Ioannes Nagibaniai), kolozsvári ötvös 44, 158
 Nagyenyed (Grossenyed; Aiud) 226, P.94
 Nagykapornak (Kapornak), bencés apátsági templom, Semjén Antal apát sírköve P.8
 Nagykapus (Grosskopisch; Copşa Mare), ev. templom, déli kapu 24
 Nagyrévi András, pesti belvárosi plébános, Ippolito d'Este vikáriusa 16
 Nagyszében (Hermannstadt; Sibiu) 50, 55¹⁹, 155, 202, 279, 280, 355, P.15, P.76
 Brukenthal Múzeum, Kézirattár: Petrus Bielfft-armalis 209, 287
 háza Gyulafehérvárt ld. Gyulafehérvár
 kőfaragó céh 26
 kőművesek 248
 Nagyszombat (Trnava) 269
 nyomda 227
 Nagyszöllős (Szevlus), vár, Perényi Gábor címere ld. Nyírbátor, Báthory Múzeum
 Nagyvárad ld. Várad
 Nagyvázsony (Vázsony), vár
 kerubfejes dombormű 12
 kőfaragóműhely 17
 Naiboda, Valentino, egyetemi professzor 348
 Naprágyi Demeter, erdélyi püspök 263, 272
 Németi Ferenc, János Zsigmond hadvezére, tokaji kapitány P.89
 Nicolaus lapicida, Kolozsvárott
 Nicolaus de Milano, budai kőfaragó 14
 Nicolaus pictor, Gyulafehérváron 269
 Novai Szentpáli János 130
 Novicampianus, Albertus 226
 Nutfalău ld. Szilágynagyfalu
 Nyaláb, vár, Perényi Gábor címere ld. Nyírbátor, Báthory Múzeum
 Nyék, királyi vadászkastély 11
 Nyírbátor 17, 45, 174
 Báthory István Múzeum: Perényi Gábor címerköve P.2; 30. kép
 ref. templom
 stallumok 148
 tabernakulum 29. kép
 Nyíregyháza, Jósza András Múzeum: Báthory András címerköve Ecsed várából 13; 6. kép
 Nyirő Ambrus, Kolozsvárott 78; 86
 Nyirő Dániel, Kolozsvárott 78; 39, 87
 Nyirő Jakab, rakó Kolozsvárott 78; 86
 Nyirő János (Ioannes Nireo), kolozsvári ötvös 44, 158
 Nyirő Kálmán, Kolozsvárott 150
 Nyirő (Nyrew), Stephanus, Gyulafehérvárott 297-298
 Ocna Mures, ld. Marosújvár
 Odescalchi, Lodovico, jezsuita pater, pápai nuncius Lengyelországban 121, 266, 267, 269, 279, 281

- Odorhei Id. Székelyudvarhely
 Olah, Bartholomeus, Gyulafehérvárott 275, 293
 Olasz (Olosz) Ferenc, somlyói főkapitány 347
 Olasz (Olosz), Iacobus, a kolozsvári kőfaragók céhmestere 78; 26, 27, 45, 86, 91
 Olasz (Olaz) János, Báthory Zsigmond udvarában 231
 Olasz (Olaz), Johannes, nobilis, a zalatnai aranybánya bérlője 281
 Olcsvai György, a kolozsvári Szt. Erzsébet-ispotály magistere 130
 Ónod 17
 Opava (Troppau, Trupa), gyolcs 115
 Oradea Id. Várad
 Orbay Miklós, főpallér Gyulafehérvárott, Szászsebesen 206
 Ötvös Antal, Kolozsvárott 193
 Ötvös Gáspár, Kolozsvárott 44, 145
 Ötvös János Id. Keretzegy, Pesthi
 Ötvös Id. még Eötvös
 Ötvöskőnyi 174
 Padova, Báthory István követei 206
 Pál, Keomives, Kolozsvárott P.26
 Panichi, Dominico 295
 Panichi, Pompeo 295
 Pápay Lukács, Tordán 353
 Papmező (Pomezú), kúria P.57, P.95
 Párizs, Bibliothèque Nationale: Massimo Milanese tervei a gyulafehérvári jezsuita kollégiumhoz 203, 205, 210, 277
 Parlagi Pál 221-222, 345, 356, 360
 Parma, dóm 202
 Patócsy Anna, Bornemissza Boldizsár felesége 238
 Patócsy Erzsébet, Patócsy Ferenc, Patócsy Gáspár, Patócsy György, Patócsy János 238
 Patócsy Katalin, Kendi Sándor felesége 238
 Patócsy Miklós 237
 Patócsy Miklósné Id. Bethlen Erzsébet
 Patócsy Zsófia, pelsőci Bebek György felesége 319-320; 52, 221, 327, 340, 349, 360
 Paulus magister lapicida de Soklios 17
 Pavia
 dóm 223⁶
 Sta Maria di Campanova 223⁶
 Pécs 9, 17, 168, 174, 175, 269
 Janus Pannonius Múzeum, Kőtár: ajtókeret a püspöki palotából P.2; 18. kép
 Székesegyház, Szatmáry György tabernákuluma 16, 22⁶³, P.2; 23., 26. kép
 Pécsi János, Kolozsvárott 135
 Perecsen (Pereceiu) 346
 ref. templom: Báthory Elek (?) síremléke 327-328; 220, 360; 264. kép
 Perényi család 14
 Perényi Gábor, ugocsai főispán P.2
 Perényi Imre, nádor 13, 17, 18, 289
 Perényi István, tárnokmester 13, 21
 Perényi János, főajtónálló-mester 12
 Perneszi Erzsébet, Gálfi János felesége 325
 Persius, római költő, szatirairó 108, 175
 Peruzzi, Baldassare, építész, festő 202, 214
 Pest
 belvárosi plébániatemplom
 egykori oltárának maradványai 15-16
 tabernákulumai 15, 22; 10. kép

Pest

- címerköve 12
- kőfaragó-kőműves céh 10, 54¹⁵
- Pesthi Ötvös János, Kolozsvárott 196
- Pesti Péter, Tordán 353
- Péter, kolozsmonostori apát 316
- Péter, Komies (Petrus Keomiwes), magister lapicida Kolozsvárott 78-80; 27, 28, 29, 30, 34, 37, 38, 87, 94, 104, 216
- Petki Borbála, Petrichevith Horvát Kozma felesége 318
- Petki Kata, Cseffey Benedek felesége 339
- Petky Mihály 340; 22, 222, 339, 360
- Petrichevith Horváth család 223, 318, 360
- Petrichevith Horváth Ferenc 318
- Petrichevith Horváth Kozma, fogarasi várkapitány, tanácsúr 318, 223, 259, P.71
- Petrovich Péter (suráklini), János Zsigmond gyámja, tanácsúr, helytartó 130, 239
- Petrus Italicus lapicida, Perényi Imre kőfaragó műhelyében 17
- Petrus lapicida, Budán 13
- Petrus, óragyártó Kolozsvárott P.14
- Petrus Paulus, Kolozsvárott 171
- Pezzen, Johannes Baptista, császári tábornok, Várad kapitánya 260
- Piccolomini, Silvio, a toszkán katonai küldöttség vezetője Báthory Zsigmond udvarában 229
- Pigafetta, Filippo, hadiépítész, a toszkán katonai küldöttség titkára 229
- Pisa 229
- Plinius, Caius Secundus P.38.a
- Plutarchos, görög filozófus és történetíró 108, 150
- Pogán Miklós, Tordán 353
- Pomáz, r.k. templom, tabernákutum 45, 175, P.2; 15. kép
- Pomezeu ld. Papmező
- Porta, Cesare, építész 314
- Possevino, Antonio, jezsuita pater 40, 41, 42, 80, 124, 126, 127, 135, 208, 215, 227, 230, 245, 259, 270, 274, 285, 293, 313, 322, 327, 328, 335, 349, 350, 355, P.23, P.27, P.39
- Pozsony (Bratislava) 10, 17
- Preiber, Ladislaus ld. Breyber
- Pulacher István, kolozsvári királybíró 39, 94, 152, 159
- Quadrio, Petrus Maria, orvos 230
- Rab Imre, kolozsvári kőszegő 138
- Rabb, Justus, jezsuita pater 121, 173
- Ráckeve, gör.k. templom, reneszánsz sírkő 16, P.8
- Radnót (Iernut)
 - ref. templom 329, P.97
 - Bogáthy Klára sírköve ld. Kolozsvár, Történeti Múzeum
 - várkastély 328-329, P.70, P.96
- rakó, rakó-kőműves 65
- Rákóczi György, I., erdélyi fejedelem 130, 144, 318, 346
- Rákóczy György II., erdélyi fejedelem 165, P.96
- Rákóczi Zsigmond, erdélyi fejedelem 297
- Räscruci ld. Válaszút
- Regenij, Michael, kolozsvári bíró 112
- Reghin ld. Szászrégen
- Reychersdorfffer, Georgius, humanista író 263
- Ridolfini, Domenico, hadiépítés 206, 209
- Róma
 - Basilica Emilia 169

Róma

- jezsuita levéltár: a kolozsvári jezsuita szeminárium helyszínrajza Massimo Milanestől
211, 213
- Palazzo Baldassini P.100
- Palazzo Lante-Medici 169
- Palazzo Maccarani 155; 150. kép
- SS. Apostoli, Lorenzo Colonna síremléke 170
- S. Pietro in Vincoli, sekrestyeajtó 184, P.58
- Villa Farnesina P.39, P.100
- római (ókori) faragványok 40, 133, 135, 147, 206, 209, 210, 227, 267, 268, 277, 279, 284, 286,
287, 289, 293, 296, P.57
- római kőművesek Kolozsvárott 80; 35, 87, P.27
- Romano, Giulio, festő, építész 155
- Rósás János, chirurgus Kolozsvárott 171, 198
- Rósás János, kolozsvári magyar dispensator, esküdt polgár, senator 50, 147, 148, 172
- Rovere, Giuliano della 184, P.58
- Rozsnyai Benedek 227
- Rozsnyó (Rožňava) 355
- Rubenus, Leonardus, a kolozsvári jezsuita kollégium rectora 124
- Rudolf (Habsburg), II., német-római császár, I., magyar és cseh király 110, 156, 230, 231, 335
- Rumen, olasz Kolozsvárott 69
- Rye, Egidius van der, festő 110; 42. kép
- Sabinov ld. Kisszeben
- Sajókaza, ref. templom, tabernakulum ld. Miskolc, Herman Ottó Múzeum
- Salathiel, ifj., Kolozsvárott 158
- Salathiel, Nagy, Kolozsvárott 48, 158
- S. Paulo d'Argon, bencés kolostor 223⁶
- Sangallo, Antonio da, ifj., építész P.100
- Sangallo, Giuliano da, építész 169, 202
- Sániob ld. Szentjobb
- Sárkándi (Zarkandi) Anna, Wesselényi Ferenc felesége 309
- Sarlay Anna, Kakas András felesége 145-146
- Sárospatak
- Nagy Könyvtár, Domenico Zenoni: Báthory István P.63
- Rákóczi Múzeum
- Pálóczi Mihály és Antal síremléke 28. kép
- pilaszterfej a várból 17, P.2; 27. kép
- vár 17, 148 ld. még Rákóczi Múzeum
- Sárvár, vár 65
- Nádasdy Ferenc gyűjteménye 228
- Sas (Sasz) Kümies András ld. Szász
- Satu Mare ld. Szatmár
- Schaesius, Christianus (Schaeseus Keresztély), történetíró, költő 226, 227
- Schezpurger (Schezdeger?) Caspar, kolozsvári nyomdász 131
- Schlewnig (Slewnig) Gergely, kolozsvári plébános 25, 145
- Schreder mester, Kolozsvárott 114
- Schreck, Wolphangus, jezsuita pater P.38
- Schutz (Schutze), Georgius, Pomeranus, János Zsigmond festője 206, 284
- Schwendi Lézár, a szepességi császári hadak fővezére 266, 314
- Sebeş ld. Szászsebes
- Segesvári Bálint, krónikairó 116, 129, 134, 149, 150, 152, 158, 159, 164. P.76
- Selmecebánya (Banská Štiavnica) 17
- Seneca, Lucius Annaeus, római filozófus, drámaíró, államférfi 108, 147
- Sennyei Pongrác, portai ügyvivő, tanácsúr, főudvarmester, kükkülei főispán P.81, P84

Sennyei Sándor, királyi tanácsos, szatmári kapitány 171
 Sepusco, Giovanni 299
 Serena, Agostino, építész P.96
 Seres család (szécsi) 82-83; 29 ld. még Szécsi
 Seres István, ötvösmester Kolozsvárott 82, 171
 Seres János, festő Kolozsvárott 82, 165
 Seres János, kőfaragó Kolozsvárott 80-83; 28, 29, 44, 51, 52, 65, 86, 189-190, 208, 214, 221, 222
 fiai 81-82, 83, 87, 220, 303
 Seres János, ötvösmester Kolozsvárott 164-165
 Seres Lőrinc, Seres Márton, Seres Mihály, Kolozsvárott 82
 Serlio, Sebastiano, építész 48, 155, 176, 184, 214; 86., 130., 148. kép
 Sforza, Bona, I. Zsigmond lengyel király felesége, Izabella királyné anyja 225
 Sibiu ld. Nagyszeben
 Sibrik Gáspár, udvari főkapitány 296
 Siciu ld. Szécs
 Sighet ld. Máramarossziget
 Sigismondo da Prato Vecchio, építész 204, 208, 311
 Siklós, vár 17,45
 Şimleul Silvaniei ld. Szilágysomlyó
 Simon ácsmester, Kolozsvárott 114
 Simon magister lapicida, Kolozsvárott 83; 86, 92
 Simon mester (kőműves vagy rakó), Besztercén 279, 282
 Simon mester (kőműves vagy rakó), Kolozsmonostoron 138
 Simontornya 17, 174
 Sincraiu de Mureş, ld. Marosszentkirály
 Sînpaul ld. Kerelőszentpál
 Sîntioana ld. Vasszentiván
 Sivori, Franco, genovai nemes 230, 231, 279, 285, 291, 292, 313, 328, 329, 349
 Skarga, Petrus, jezsuita pater Krakkóban P.38
 Slewnig Gergely ld. Schlewnig
 Solymos (Şoimus) 225
 Sólyomkő (Şoimeni) 260
 Sombor ld. Zsombor
 Sombory Gergely 65
 Sombory László, tanácsúr, követ, ítélőmester, a hármaskormányzótanács tagja 355-356; 207, 208,
 216, 229, 232, 315, 357
 Someşeni ld. Szamosfalva
 Somlyó ld. Szilágysomlyó
 Somogyi Ambrus 158
 Sopronkeresztúr (Deutschkreuz) 65
 Soporul de Câmpie ld. Mezőszopor
 Spinosa Péter, gyulafehérvári várparancsnok 280
 Spišská Kapitula ld. Szepeshely
 Squarcialupi, Narcellus, orvos 230
 Sram, Stephanus, Kolozsvárott 114
 Stagio Fiorentino, kőfaragó Esztergomban 15
 Statileo János, erdélyi püspök 214, 219, 262, 298, 332, 360
 Stephanus, jezsuita pater 120
 Stephanus Kemyves, Pesten 20
 Stephanus magister ld. István, Kőmíjes
 Stibor, ifj. („János”), főkamarásmester 12
 Suceag ld. Szucsák
 Sulyok Zsófia, Geszthy Ferenc anyja 243

- Sunieri, Francesco (Franciscus Sunyer), jezsuita pater, lengyelországi provincialis 41, 119, 120, 121, 269, 317, 349
- Süttő, vörösmárvány bánya 12, 15
- Szabó György, építési biztos Kolozsvárott 39, 139, 141
- Szabó Lénárt, építési biztos Kolozsvárott 141
- Szalaházi Tamás, veszprémi püspök P.71
- Szalánczy László, Branyicska birtokosa 232, 239
- Szalay Benedek (Benedictus Zalay de Bokovar), huszti kapitány 208, P.90
- Szamosfalva (Someșeni)
- Mikola-udvarház 331; 35, 232
 - rk. templom 329, 357
 - id. Mikola László síremléke 329-330; 222, 360; 280. kép
 - ifj. Mikola László síremléke 330; 222, 360; 280. kép
 - legifj. Mikola László síremléke ld. Kolozsvár, Történeti Múzeum
 - Mikola Lászlóné Kemény Anna sírköve ld. Kolozsvár, Történeti Múzeum
- Szamosközy István történétíró, a gyulafehérvári levéltár konzervátora 297; 40, 51, 116, 118, 125, 128, 133, 146, 147, 171, 204, 206, 225, 260, 268, 272, 280, 281-282, 288, 293, 294, 301, 305, 306, 308, 314, 317, 356
- Szamosújvár (Uj Bálványos; Gherla) 230
- vár 331-339; 28, 37, 46, 148, 119-202, 204, 207, 208, 210, 214, 218, 220, 222, 224¹⁵, 226, 228, 232, 236, 305, 355, 357, 358, P.97; 194-204. kép
- Szántó István, jezsuita pater 41, 43, 122, 123, 124, 227, 267, 273, 292, 317, 349, P.23
- Szarkad 9
- Szász (Sas, Sasz) András, Kümies, Kolozsvárott 80; 29, 87
- Szász (Zaz) Antal, kolozsvári kőfaragó 83; 29, 87
- Szász Crestel, kolozsvári kőszegő 105
- Szász (Zaaz) Jacobus, a kolozsvári Szt. Erzsébet-ispotály magistere 129
- Szász Lőrinc, kolozsvári kőfaragó 84; 29, 87
- Szász (Zaz) Márton, besztercei kőműves 282
- Szász (Zaz) Péter, besztercei kőműves 282
- Szászrégen (Reghin), Jagello-címer 224¹⁵
- Szászsebes (Sebeș) 224⁸
- tervezett Akadémia 225
 - vár 204, 206, 334, 355, P.74
- Szathmáry György, váradi majd pécsi püspök, esztergomi érsek 16
- Szatmár (Satu Mare) 335
- Szeben ld. Nagyszeben
- Szécs (Somlyószécs; Siciu) 82
- Szécsi Jakab (Jacobus Zechy) Kolozsvárott P.28
- Szécsi Miklós (Nicolaus Zechy), magister lapicida, kolozsvári céhmester, bíró 86; 26, 27, 29, 30, 82, 86, 91, 95, P.28
- Szeged
- ferences kolostor káptalanterme 339
 - kőfaragóműhelyek 17
 - Móra Ferenc Múzeum, Kőtár: ablakkeret polgárházról 174; 19. kép
- Szegedi Lukács (Lucas Baratin?), zágrábi püspök 15
- Székely (Zekely) István, kolozsvári kőszegő 105
- Székely Jakab, építési biztos Kolozsvárott 39
- Székely László (Ladislaus Zekel), kolozsvári kőműves 25
- Székely Mózes, Báthory Zsigmond hadvezére, majd fejedelem 125, 282, P.46
- Székelyderzs (Dirjiu), unitárius templom
- Cseffey Benedek síremléke 339; 222, 360, P.09 284. kép
 - Petky Mihály síremléke 340; 221, 222, 360, 275-276. kép
- Székelykocsárd (Kocsárd; Lunca Mureșului) 327

- Székelyudvarhely (Odorhei) 224¹³
 Székely Támadt v. Csonka vár 50, 202, 204, 206, 226
 Székelyvásárhelyi Gergely, a gyulafehérvári jezsuita kollégium igazgatója 227
 Székesfehérvár 269
 királyi vár 9
 kőfaragóműhely 17
 prépostság, Nagy Lajos síremléke 12
 Szenfalvi Anna, Lencsés György felesége 304-305
 Szentbenedek (Mănăstirea)
 Ó-kastély 340-343; 37, 202, 217, 232, 358, P.99; 242, 244, 246-249. kép
 Szt. Kereszt-templom 343; 217, 232; 250. kép
 Szentegyed (Sintejude), Sombory-kúria 343-344; 216, 232, 356, 357
 Szentgyörgyi és Bazini János gr., erdélyi vajda 316
 Szentgyörgyvár ld. Gyurgyevác
 Szentjobb (Sâniob) 106
 Szentkirály ld. Marosszentkirály
 Szentmihálykő (Castrum sancti Michaelis) 275, 276, 353, P.104
 Szepeshely (Spišská Kapitula), prépostsági templom, Zápolyai-kápolna, Zápolyai Imre síremléke
 13, 14, 21³⁶
 Szilágyi (Zilagi, Zilagij) János magister lapicida Kolozsvárott 84; 27, 28, 30, 87, 94, 209, 212, 218
 320, 345. P.29
 Szilágyi Mihály kormányzó, a Délvidék főkapitánya 54¹⁶
 Szilágynagyfalú (Nușfalău), Bánfi-kúria 334; 217, 232, 357; 239. kép
 Szilágysomlyó (Șimleul Silvaniei) 228, 260
 Báthory-vár 345-349; 28, 218, 219, 221, 232, 320, 356, 358, P.100; 251, 253-257. kép
 r.k. templom 349-350; 16, 106, 212, 232, 357, P.2; 36, 37. kép
 Szolimán, II., török szultán 226
 Szucsák (Suceag) 106
 Szupor György 134
 Szücsi, vörösmárvény bánya 106
 Tačvo ld. Técső
 Tamás, Kőműves, Kolozsvárott 84-85; 86, 216, 219, 315, P.30
 Tamás, Kőműves, ifj., Kolozsvárott 85; 87
 Tardosbánya (Tardos), vörösmárvény bánya 12, 15
 Tata, királyi vár 11
 Taurinus, Stephanus, humanista, gyulafehérvári kanonok 289
 Tăut ld. Tótfalud
 Técső (Tačovo), ácsok 311
 Téglás Antal, téglavető Kolozsvárott 141, 313
 Teglio, Palazzo Berta 223⁹, P.66
 Tempe János, kolozsvári bíró 241
 Tenchetta, Francesco, da Brescia 120
 Terebes ld. Töketerebes
 Tereske, r.k. (bencés) templom, tabernákulum P.2; 12. kép
 Thadeus italicuzs, lapicida Esztergomban 15
 Tharowski András 306
 Thatai János, a gyulafehérvári Szt. Miklós-kápolna rektora 289
 Thelegdi István, erdélyi alvajda 327
 Thelegdi Katalin, id. somlyói Báthory István felesége 226, 228, 349-350
 Thelegdi Mihály 327
 Thelegdi Miklós 221, 327, 360
 Theomeosvári Sára, Rósás János felesége 148, 172
 Thoma literatus de Szent Mihály 278
 Thomas lapicida, Kolozsvárott 25

- Thordai János, sókamarás 353
 Thordai Salathiel, dobokai főesperes 289
 Thorma János, szamosújvári provisor 334
 Thoroczka Máté (Mattheus), unitárius püspök Kolozsvárott 125
 Thömösváry István, Báthory Zsigmond notariususa 124
 Thuróczy János, történetíró 241
 Thurzó család 16
 Thurzó György, árvai főispán majd nádor 300, 306
 Thurzó Zsigmond, váradi püspök 225
 Tileagd ld. Mezőtelegd
 Tinódi Sebestyén, költő, lantművész 170, 332
 Tioitiur ld. Tötör
 Tîrgu Mureş ld. Marosvásárhely
 Tomasi, Giorgio, velencei követ 219, 260
 Tomori István (csucsi), erdélyi alvajda, a székelyek alispánja 318
 Tomori Miklós (csucsi), fogarasi, majd budai várnagy 318; 232, 232, 353
 Tomori Pál (csucsi), fogarasi várnagy 218, 257, 258, P.71
 Torda (Torenburg; Turda) 212
 ifj. Báthory István építkezése 352; 221, 356, 357,
 házak 353, P.103
 sókamaraház 350-352; 28, 212, 232, 356, 357, P.101; 219-220. kép
 Tótfalud (Täut) P.104
 fejedelmi nyaraló 353
 Tournai 21³⁷
 Töketerebes (Terebes; Trebišov), r.k. templom
 Perényi István (?) sírköve 13, 14, 21³⁶
 Perényi János sírköve 12; 1. kép
 Töröcsvár (Bran) 355
 Törös (Teoreos) Márton, egeresi tiszttartó 248
 Tötör (Tioitiur), ref. templom, Tötöri Balázs dobokai főispán síremléke 353; 221, 222, 360; 285.
 kép
 Tövisi János, telegdi főesperes 289
 Traui Jakab P.57
 Trebišov ld. Töketerebes
 Trnava ld. Nagyszombat
 Troppau, Trupa ld. Opava
 Tubero, Ludovicus, dalmát történetíró 12
 Turbulya Tamás (Toma Turbulea), Báthory István festője 291
 Turda ld. Torda
 Taga ld. Czege
 Udvarhely ld. Székelyudvarhely
 Uj Bálványos ld. Szamosújvár
 Ujvári György ld. Georgius lapicida
 Ulászló, I., lengyel király 12
 Ulászló, II., magyar és cseh király 14, P.71
 Uncius, Leonhardus, költő 327
 Ungnad, David, Miksa király török követe, a császári haditanács elnöke 231, 313
 Urbanus lapicida, kolozsvári domonkos frater 85; 27, 86
 Urbanus murator ld. Orbán rakó
 Urca ld. Mezőőrke
 Vác, székesegyház
 baluszter 14
 Báthory Miklós címerköve 12; 9. kép
 Vaday Sára, Katonai Mihály felesége 315

- Vaday Dániel 351, 353
 Vagioli, Astolfo (Stolpio Vagioni, Vaggioni), festő Báthory Zsigmond udvarában 208, 287
 Válaszút (Răscruci), Bánffy-kastély: baluszteroszlop Rósás János kolozsvári házából 50, 171
 Válaszúti Benedek ld. Benedek, Keomyes
 Valkai András költő, az erdélyi fejedelmi ítélőtábla bírása 327, P.62
 Valle, Francesco della 51
 Várad (Nagyvárad; Grossvardein; Oradea) 26, 43, 48, 58, 174, 216, 237
 fundator 206, 208
 jezsuita kollégium 228, P.38
 kőfaragóműhely 10, 17
 Melius Juhász Péter háza 225
 nyomda 226
 székesegyház (középkori), Thurzó Zsigmond sírköve 225³³
 vár (újkori) 353; 204, 206, 207, 208, 210, 212, 226, 228, 232, 236, 335, 355, 357, P.2,
 P.105; 33., 34. Kép
 Váradai család (kövendi) P.51
 Váradai György, Keomijes, Kolozsvárott 85; 29, 65, 87, 94, 216
 Váradai Péter, gyulafehérvári prépost, budai (óbudai) kanonok, kalocsai érsek, főkancellár 12, P.2
 Várday Ferenc, erdélyi püspök 265, 283, 297, 298
 Várday Pál, kincstartó 131
 Várfalva (Moldovenești) 106
 Varkocs Tamás, egri, majd váradai kapitány, bihari főispán 300, 360
 Varsó ld. Warszawa
 Vásárhelyi Gergely, jezsuita író 341, P.99
 Vasasszentiván (Sintioane)
 Kendi Ferenc udvarháza P.87
 ref. templom (egykor)
 Bánffy Magdolna sírköve P.87
 Lévay Kata sírköve P.87
 Vázsony ld. Nagyvázsony
 Végh Lőrincz, kolozsvári kőfaragó 85; 29, 87, P.31
 Velence 206, 229, 231
 Velius, Caspar Ursinus, humanista író 14
 Venustus, Themistocles, Gyulafehérvárott 281
 Verancsics Antal, esztergomi érsek, budai prépost, pécsi, majd egri püspök, királyi helytartó, író
 tudós 214, 283, 290, 332
 Veres Antal, Kolozsvárott 165
 Veres (Veress) György, építési biztos Kolozsvárott 39, 139
 Veress István, közép-szolnoki szolgabíró 309
 Vergilius, Publius, Maro, római költő 108, 178
 Vermeyen, Hans, festő 231
 Verrocchio, Andrea del, firenzei szobrász 14
 Veszprém 168
 kőfaragóműhely 16
 pillérfő Vethési Albert címerével 11
 Vethési Albert veszprémi püspök 11
 Viadana, Don Cesare 230, 287
 Vicelius fundáló 351
 Viczey Anna, Sebastian Munich felesége 171
 Viczey Antal, főbíró Kolozsvárott 146
 Viczey (Wiczey) Gáspár, kolozsvári ötvös 150
 Viczey György, kolozsvári szappanosmester 108
 Viczey (Vichey) János, Kolozsvárott 145
 Viczey Márta, Begreczi Bálint felesége 195

- Viczey (Wiczey) Máté, kolozsvári ötvös 44, 146, 164
 Viczey (Vitzei) Péter, Kolozsvár főkapitánya 134
 Vignola, Giacomo Barozzi da, építész 214
 Vinantius, Báthory Zsigmond muzsikusa 231
 Vincenzo da Ragusa, kőfaragó Kisszebenben 17
 Vințul de Jos ld. Alvinc
 Virgilius, orvos 230
 Visconti, Alfonso, cerviai püspök, pápai legatus 146, 230
 Visegrád 9, 11, 47, 168
 Mátyás Király Múzeum
 Hunyadi-címer 2. kép
 tabernákulum a palotakápolnából 14
 Visk (Viskove), ácsok 311
 Vitalius, Hieronymus, Cremonensis, Báthory Zsigmond kapitánya 281
 Vitéz János, váradi püspök, esztergomi érsek, főkancellár 15
 Volphangus magister, Gyulafehérvárott 279, 282
 Walanski, Valentin, Mihály vajda kapitánya 306
 Walazwthy Benedek ld. Benedek, Keomyes
 Walkay György, Kolozsmonostoron 105
 Warszawa, Bibl. Nat.: Joanni Chrysostomi homiliae 227
 Wartenburg, egyk. ferences templom, Szt. Antal-kápolna, Báthory András és Boldizsár kenotaphiuma 306
 Wass (Vas) György (czegei) főispán, tanácsúr, Szamosújvár kapitánya 240; 29, 34-35, 36-37, 94, 210, 216, 220, 232, 335
 Wass Sámuel (czegei) 240
 Wass (Was) Tamás (czegei) 70, 240
 Wendrich Pál, kolozsvári bíró 323
 Werbőczy István ítélőmester, személynök, majd nádor, Zápolyai János kancellárja 226
 Weres Balázs, váradi főbíró 226
 Werewczey Miklós, hunyadi főesperes 265
 Wesselényi Ferenc (hadadi), Báthory István kamarása és tanácsosa 215, 232, 309
 Wesselényi Ferenc (hadadi), hadnagy P.89
 Wesselényi Miklós (gyekei), ítélőmester 263-264; 222, 360
 Wesselényi Pál (hadadi), kincstartó 309
 Wolphard Adorján (Adrianus), kolozsvári plébános, erdélyi püspöki vikárius, humanista 43, 45, 47, 48, 50, 153, 157, 174, 187, 197, 200, 214, 245, 289-290, 298, P.56, P.58
 Wolphard István, kolozsvári főbíró 39, 43, 44, 47, 48, 50, 52, 80, 81, 82, 107, 136, 143, 154, 156, 157, 167, 175-178, 198, 209, 217, 221, 261, 320, 324
 Wujek, Jacobus, jezsuita pater, erdélyi praefectus 41, 43, 117, 119, 120, 121, 122, 123, 273, 279, 281, 317. P.37, P.38
 Wywary, Georgius ld. Georgius lapicida
 Zaaz, Jacobus ld. Szász
 Zágráb, Povijesni Muzej Hrvatske
 Ernuszt Zsigmond címerköve 13, P.2; 5. kép
 Szegedi Lukács sírköve 15
 Zakal András, kolozsvári kőfaragó 86; 87
 Zalau ld. Zilah
 Zaläy, Benedictus ld. Szalay
 Zalánkeményi János 227
 Zápolya-ház 14, 46, 199, 204, 207, 212, 214, 217, 219
 Zápolyai Imre, horvát bán, kincstartó, nádor 13, 21
 Zápolyai János, erdélyi vajda, magyar király 14, 45, 159, 199, 200, 225, 245, 248, 283, 318, 336
 Zaz Antal, Zaz Márton, Zaz Péter ld. Szász
 Zechy, Jacobus ld. Szécsi

Zechy, Nicolaus ld. Szécsi
Zekel, Ladislaus ld. Székely
Zekely István ld. Székely
Zeller Mártonné, Kolozsvárott 149
Zenoni (Zenoi), Domenico, velencei rézmetsző és kiadó P.63
Zech Pál, kolozsvári kőszegő 105
Zilah (Zaláu) 58
Zimbor ld. Zsombor
Zólyomi Dávid, Kolozs megyei ispán 149
Zólyomi Miklós, tanácsúr, Hunyad és Zaránd megye főispánja 210, 294, 295
Zopor ld. Mezőszopor
Zsibó (Jibou), Wesselényi-kripta: Wesselényi Miklós sírköve Gyekéről 263-264; 222, 360; 283. kép
Zsigmond, I. (Jagello), lengyel király 14, 225
Zsigmond Ágost, II. (Jagello), lengyel király 226
Zsigmond (Luxemburgi), német-római császár, magyar király 12, 310
Zsombor (Magyarzsombor; Zimbor), Sombory László kúriája 355-356; 216, 232, 357